

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ
ԿԱՄՈՅԻ ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

«7» հունիս 2015թ.

№ 56

ԳԿԱՄՈ

հեռ. (0312) 6-00-78

ՀՅ ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶՊԵՏԻ ՏԵՂԱԿԱՆ՝
ՊԱՐՈՆ Ս.ՊԵՏՐՈՍՅԱՆԻՆ

Հարգելի պարոն Պետրոսյան

Ի պատճախան Զեր 2016 թվականի հունիսի 3-ի գրությանը, տեղեկացնում ենք, որ «Համայնքի ղեկավարին կից խորհրդակցական մարմինների ծևավորման և գործուներության կարգը հաստատելու մասին», «Համայնքում հանրային բաց լսումների և (կամ) քննարկումների կազմակերպման և անցկացման կարգը հաստատելու մասին» և «Համայնքում տեղական կազմակերպման և անցկացման կարգը հաստատելու մասին» և «Համայնքում տեղական կազմակերպմանը բնակչիների մասնակցության կարգը հաստատելու մասին» կարգերը ընթափնական կամացական կարգությամբ կազմակերպում են համայնքում:

Կից ներկայացնում ենք համայնքի ավագանու նիստում:

Կից ներկայացնում ենք համայնքի ավագանու 2016 թվականի հունիսի 3-ի թիվ 8-Ն, 9-Ն և 10-Ն որոշումները և հավելվածները:

Հարգանքով՝

Ռ. Ղազարյան

ՀՀ ԾՐԱԿԻ ՄԱՐԶՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲԱԺԻՆ Մայիս թիվ 5784-16
07. 06. 16 թ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ ԿԱՍՏԵԼ ՀԱՍԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

ՀԱՅ ԱՐԴ ԹՈՎԻ ՏԵ ՀԱՅ ԱՐԴ ԹՈՎԻ ՏԵ ԱՆ ՇԻ Բ ԹԵ Մ ԱՐ ԳԻ ԿԱԾՈՒԻ Խ ԱՄ ԱՐ Ե Բ .

ՈՐՈՇՈՒՄ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ ԿԱՍՏՅՀ ՀԱՍՑԵՔ
ԴԵԿԱԿՐԻՆ ԿԻՑ ԽՈՐՀ ՌԴՎԱԿՑԱԿԱՆ ՄԱՐՄԱՆՆԵՐԻ ՁԵՎԱԿՈՂՄԱՆ ԵՎ
ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԿՐԳԳԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՍԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Տեղական ինքնակտուակարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի 34-րդ կետի և 54.1-ին հոդվածի 1-ին և 3-րդ մասերի պահանջներով պամբակամարտ երկիր ավագանությունը մէկ պահանջներություն է:

- Հաստատել Հայ աստանի Հանքապետության Շիքակի մարզի Կամոյի համայնքի ղեկավարին կից խորհրդակցական մարմինների ձեռակորման և գործունեության կարգը՝ համաձայն հավելվածի:
  - Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

Число ( )

題目(一)

2 k n ù w ñ h ( )

Ապենիք Անդրոնյան

Rand
Boeing
Ciba
Dow
Sig
Ames

www.ijerph.org

Էղվարդ Դոմեյան

www.ijerph.org

Առօսկար Խաչատրյան

—
—
—
—
—

Արշակ Հարեյան

Արմեն Հովհաննիսյան

Արմեն Ղազարյան

[View Details](#)

ՀԱՍՏԵՔԻ ՂԵԿԱՎՐ

ՀԱՅՈՒՅՆ

03 հունիս 2016 թ գ ակ ան

գլուխ Կամո

Հ ա վ ե լ գ ա ծ
Հ այ աս տան ի Հ ան բ ա պ է տու թ յ ա ն Շ ի ր ա կ ի մ ա ր զ ի
Կ ա մ ո յ ի հ ա մ ա յ ե թ ի ա վ ա գ ա ն ո ւ
« 3 » հ ո ւնիս 2016 թ վ ա կ ա ն ի
N 8-Ն ո ր ո շ մ ա ն

ЧУГЧ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ ԿԱՍՏՅՀ ԱՍԱՆՔԻ
ԴԵԿԱԳՐԻՆ ԿԻՑ ԽՈՐՀ ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ ՀԵՎԱԿՈՐՍԱՆ ԵՎ
ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ

ԼՐԱԴԱՆԻՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն կարգով սահմանվում են են Հայ աստանի Հանքապետության շիբակի մարզի Կամացի համայնքի ղեկավարին կից, համայնքի տարածքում հասարակական կարգով գործող խորհրդակցական մարմինների հասարակական կարգով ղեկավարին ներկայացնելու համար (այսուհետ՝ խորհրդակցական մարմինների) ձեռվորման, ղրանց գործունեության և այդ մարմիններին անդամակցելու հետ կապված հարաբերությունները են կիմնական պահանջները:

2. Սույն կարգի նպատակն է՝ ձեռվորել համայնքի ղեկավարին կից, համայնքի տարածքում հասարակական կարգով գործող խորհրդակցական մարմինների ձեռվորման և գործունեության հստակ, արդյունավետ մեխանիզմներ՝ ապահովելով փոխադարձ կապն ու, համազարժակացնելով, մի կողմից, համայնքի բնակչության մասնավոր հատվածի քաջական կազմակերպությունների և մյուս կողմից, համայնքում կազմակերպարագանական առաջնական մարմինների միջև համապատասխան մասնավոր հատվածի քաջական կազմակերպությունների և մյուս կողմից, համայնքում կազմակերպարագանական առաջնական մարմինների միջև:

3. Սույն կարգի խնդիրներն են.

1) հստակեցնել խորհրդակցական մարմինների գործունեության նպատակները, խնդիրները և գործառույթները.

2) սահմանել խորհրդակցական մարմինների քանակն ու անվանումները.

3) սահմանել խորհրդակցական մարմինների ձեռվորման, անդամների ընտրության մոտեցումները և գործունեության կարգը.

4) հստակեցնել խորհրդակցական մարմինների գործունեության առնչվող կողմերի դերերը և գործառույթները.

5) սահմանել այլ մարմինների հետ խորհրդակցական մարմինների հարաբերությունները.

6) սահմանել խորհրդակցական մարմինների գործունեության ղաղացումների կատարման մոտեցումները:

Ա.ԽՈՐՀՂՅԱԿԱՆ ՍԱՐՍԻՆՆԵՐԸ, ՆՐԱՆՑ ՆՊԱՏ ԱԿՆԵՐԸ, ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ԵՎ
ԳՈՉԱՌՈՒՅՑ ԹՆԵՐԸ

խորհրդակցական մարմինները, որպես համայնքի բնակիչների, քաղաքական հասարակության և մասնավոր հատվածի կազմակերպությունների ներկայացուցիչների միավորության կազմող են խորհրդատվություններ, եզրակացություններ և կարող են խորհրդատվությունների ներկայացնել համայնքի ղեկավարին՝ այդպիսով առաջարկությունների ներկայացնել համայնքի ղեկավարին՝ այդպիսով ակտիվ մտսնակցություններ ունենալով ունենալով համայնքում քաղաքական առաջարկությունների մշակման, որոշումների ընդունման և դրանց քաղաքական առաջարկությունների մոնիթորինգի և գնահատման գործընթացներին:

5. Խորհրդակցական մարմինների նպատակն է՝ նպաստել համայնքում տեղական ինքնակառավարման արդյունավետության բարձրացմանը և հասցեականությանը՝ ապահովելով համայնքի բնակիչների, քաղաքական առաջարկությունների ներկայացուցիչների մասնակցությունը տեղական ինքնակառավարման գործում տեղական ինքնակառավարմանը:

6. Խորհրդակցական մարմինների խնդիրներն են.

- 1) Խորհրդատվություն տրամադրել համայնքի ղեկավարին համայնքի գաղաքացման ուղղությունների վերաբերյալ.
- 2) ապահովել տեղական ինքնակառավարմանը՝ համայնքի բնակիչների, քաղաքական առաջարկությունների ներկայացուցիչների մասնակցությունների ու նրանց ձայնի հասանելի փությունը տեղական ինքնակառավարման մարմիններին.
- 3) իրականացնել հանրային մշատիտարկում (մոնիթորինգ) տեղական ինքնակառավարման մարմինների գործառույթներներն են.

7. Խորհրդակցական մարմինների իրականացնելու համար 1) ապահովել համայնքի բնակիչների իրազեկությունը տեղական ինքնակառավարման մարմինների գործունեության վերաբերյալ.

- 2) աջակցել և մասնակցել համայնքի գաղաքացման բառամյածը բարագրի, բյուջեի և այլ ծրագրային փաստաթղթերի մշակման, քննարկման, իրականացման և վերահսկման, մոնիթորինգի, առողջիւթիւն և գնահատման աշխատանքներին.
- 3) եզրակացություններ և առաջարկություններ ներկայացնել համայնքի ղեկավարին համայնքին առնչվող կարեռորդությունն և նախաձեռնությունների և նախազձերի վերաբերյալ.
- 4) վերաբերյալ ուղղություն հանրային կարեռորդությունն և հնչեղությունն ունեցող խնդիրները և դրանց վերաբերյալ առաջարկությունների ներկայացնել համայնքի ղեկավարին.

- 5) ուսումնասիրել և քննարկել համայնքի բնակիչների, քաղաքական առաջարկությունների և մասնավոր հատվածի կազմակերպությունների ներկայացուցիչների կողմից բարձրացված հարցերը և դրանց վերաբերյալ եզրակացություններ և առաջարկություններ ներկայացնել համայնքի ղեկավարին.
- 6) իրականացնել հանրային մշատիտարկում (մոնիթորինգ) տեղական ինքնակառավարման մարմինների գործունեությունների մասնակցությունը.
- 7) ապահովել հարթակ, մի կողմից, համայնքի ղեկավարի, աշխատակազմի, համայնքային ենթակայության կազմակերպությունների համար և, համայնքային կողմից, համայնքի բնակիչների, քաղաքական մյուս կողմից, համայնքի բնակիչների հատվածի կազմակերպությունների համար և ներկայացնել մշատիտարկությունների միջնորդին կազմակայության մասին կարգությունների համար.

- 8) աջ ակցել համայնքում կոնֆլիկտների կանխարգելմանը, ծագած կոնֆլիկտների լուծմանը, նպաստել համայնքում առկա հակամարտությունների մեջ մասնը.
- 9) հետևել ԽՄՀՆԵՐԻ կողմից ընդունված որոշումների հետագա կատարմանը նըացքին.
- 10) համագործակցել համայնքային աշխատանքային խմբերի հայել մարմինների հետ.
- 11) առաջ ադրբել «Համայնքի ակտիվ բնակիչ» խրախուսական մրցանակի բեկնածու:

III. ԽՈՐՀՐԴԱԿՑԱԿԱՆ ՍԱՐՍԻՆՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ ԵՎ ԱՆՎԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

8. Համայնքի ղեկավարին կից ձեռավորվում և զործում են թվով երեք խորհրդական ական մարմիններ՝ Դրանք են.
- 1) համայնքի գարզագման քառամյա ծրագրի և տարեկան բյուջեի կառավարման խորհրդական ական մարմիններ.
- 2) քաղաքացինության, հողօգտագործման, տնտեսության, շրջակա միջավայրի պահպանության և տրանսպորտի հարցերի խորհրդական մարմիններ.
- 3) կրթության, մշակույթի, երիտասարդության հետ տարրող աշխատանքների, առողջապահության, սպորտի, սոցիալական (այդ թվում՝ երեխաների պաշտպանության) հարցերի խորհրդական մարմիններ.

IV. ԽՈՐՀՐԴԱԿՑԱԿԱՆ ՍԱՐՍԻՆՆԵՐԻ ԿԱԶՄԸ, ԶԵՎԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԸ, ԱՆԴԱՍՆԵՐԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐԸ, ՆՐԱՆՑ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԻ ԱՌԱՋԱԴՐՈՒՄՆԵՐԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՒՄԸ ԵՎ ՀԱՍՏԱԿՈՒՄԸ

9. Խորհրդական մարմինների ձեռավորումը իրականացվում է հետևյալ կարգով.
- 1) Խորհրդական մարմինները կարող են ունենալ մինչև 25 անդամ.
- 2) Խորհրդական մարմինները ձեռավորված են համարվում, եթե տվյալ խորհրդական մարմինների կազմում ընդգրկված է առնվազն եինական դաշտ.
- 3) Խորհրդական մարմինները ունեն նախագահի և քարտուղարի պարտուղար: Նախագահը և նրա պարտուղարը խորհրդական մարմինների անդամ չեն:
10. Խորհրդական մարմինների կազմում, իրենց համաձայնությամբ, կարող են ներգրավվել.
- 1) համայնքի ավագանումեկից երեք անդամ.
- 2) համայնքի աշխատակազմի կամ համայնքային ենքանայի ության կազմակերպությունների մասնակիությունը.
- 3) քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների և խմբերի ներկայացուցիչներ.
- 4) մասնավոր հատվածի կազմակերպությունների և խմբերի ներկայացուցիչներ.
- 5) պետական կառավարման մարմինների՝ համայնքի տարածքում զործող տարածքային ծառայությունների ներկայացուցիչներ.
- 6) համայնքում զործող քաջարներների մարմինների (համատիրությունների, շենքերի, կառավարման անդամների).

հավատարմագրային կամ լիազորագրային կառավարման մարմինների, կոռպետատիվների և այլնի) և (կամ) համայնքի քաղաքական առողջապահության բնակչակայրերի ներկայացուցիչներ.

- 7) փոքրձագետներ.
- 8) համայնքի ակտիվը նակայչներ.
- 9) այլ շահագրգիռ անձիք:
11. Յուրաքանչյուր կազմակերպությունները կամ խմբերից կարող են երգը ակտիվ մեկ անդամ:
12. Խորհրդակցական մարմինները ձևավորվում են սույն կարգն ընդունելու վերաբերյալ ավագանու որոշումն ուժի մեջ մտնելու օրվանից հետո երկու ամսվաընթացքում:
13. Խորհրդակցական մարմինները գործում են մինչև համայնքի դեկադական պաշտոնավարման ժամկետի ավարտը:
14. Խորընտիր համայնքի դեկադակարի լիազորությունները ստանձնելու ցանկությամբ են նոր կազմով ԽՄՆԵՐ:
15. Խորհրդակցական մարմինների անդամները կարող են կազմակետացնել:
- 1) դատական կարգով անզործունակ կամ սահմանափակ գործունակ ճանաչված անձինք.
- 2) հանգագործության համար դատապարտված անձինք, ովքեր իրենց պատիժը կրում են ըրեակատարողական հիմնարկներում.
- 3) զինվածութերի ժամկետային զինծանուածությունը:
16. Խորհրդակցական մարմինների անդամների քեկնածուներին ներկայացնելու մը կատարվում է հետեւյալ կարգով:
- 1) Խորհրդակցական մարմինների անդամների քեկնածուներին, համայնքի դեկադակարի համապատասխան առաջարկությունը, հաստատում է համայնքի ավագանին՝ համապատասխան որոշմամբ.
- 2) Խորհրդակցական մարմինների անդամները տվյալ խորհրդակցական մարմնի կազմում ընդունված են մինչև համայնքի դեկադակարի պաշտոնավարման ժամկետի ավարտը.
- 3) համայնքի նորընտիր դեկադակարի լիազորությունները ստանձնելու հետո նոր կազմով խորհրդակցական մարմինները ձևավորելի ին խորհրդակցական մարմինների նախկին անդամներն իրենց համաձայնությամբ կարող են նորից ներկայացվել և ընդունվել խորհրդակցական մարմինների կազմում:
17. Խորհրդակցական մարմինների անդամների քեկնածուների առաջարկությունը կատարվում է համայնքի ավագանությամբ (քեկնածուի համաձայնությամբ).
- 2) համայնքի աշխատակազմի և (կամ) համայնքային ենթակայության կազմակերպությունների մասնագետի քեկնածուի համաձայնությամբ (քեկնածուի համաձայնությամբ).
- 3) Խորհրդակցական մարմինների մյուս անդամների քեկնածուների առաջարկությունը կատարվում է խորհրդակցական մարմիններ անդամների ընտրության նպատակով համայնքի դեկադակարի կողմից ձևավորված հանձնաժողովը դիմումներկայացրած անձանց կազմում:
18. Խորհրդակցական մարմինների անդամների (քաջառությամբ համայնքի ավագանությամբ և համայնքային ենթակայությամբ և (կամ) համայնքային աշխատակազմի մասնագետի քաջառությամբ ու ներկայացրած կազմակերպությունների մասնագետի) քեկնածուների ենթակայությունը ան կազմակերպությունների մասնագետի քաջառությամբ:

բնտրությունը կատարվում է իրապարակային հայտաքարտության հիման
վրա դիմումներ ներկայ ացրած անձանց կազմից։ Հայտաքարտությունը
տրվում է սույն կարգն ընդունելու վերաբերյալ ավագանու որոշումն
ուժի մեջ մտնելու օրը հետո 15 օրվա ընթացքում։ Հայտաքարտությունը
այս փակցում է տեղական ինքնակառակարման նստավայրում, ինչպես նաև
այս վայրերում, որոնք հասանելի են համայնքի ուրախության ուրախության
բնակչի համար։ առեվազն մեկ տեղ յուրաքանչյուր երեք հարյուր
բնակչի համար։ Համայնքի պաշտոնական ինտերնետայի ին (համացանցայի ին)՝
բնակչի առկայության դեպքում հայտաքարտությունը պարտադիր կերպով
տեղադրվում է այդ կայքում, ինչպես նաև կարող է տարածվել տեղական
գաղաքածառակային լրատվության միջոցներով, տեղական
հեռուստատեսությամբ և ժամանակակից հեռախաղորդակցության այլ
միջոցներով (հեռախոսազերով, կարճա (SMS))

հաղորդագրություններով և այլն): Հայտարարության մեջ նշվում է, թե որ խորիքակցական մարմիններին անդամակցելու համար է կատարվում հրավերը, ովքերը, ինչպես և ինչ ժամկետներում կարող են դիմել: Դիմումի ձևը սահմանված է հավելված 1-ում:

- թեկնածուի կրթական ցենզը .
  - համայնքի բնակչության տարրեր խմբեր ներկայ ացնող անձանց
(կանայք, երիտասարդներ, խոցելի խմբեր, քաղաքական հասարակության,
հասարակության, մասնավոր հատվածի կազմակերպությունների
ներկայ ացուցիչներն այլն) ներկայ ացուցչության ապահովումը .
  - հասարակական կարգով աշխատանքներ կատարելու նախկին փորձը .
  - համայնքի կազմում ընդգրկված կազմակերպությունների
ներկայ ացուցչության ապահովումը .
  - հարաբերության առողջության վերաբերյալ :

. 21. Դիմում ներկայացրած այն անձինք, ովքերը չեն ընդգրկվել խորհրդակցական մարմիններից որևէց մեկի կազմում, զրանցվում են դիմում ներկայացրած անձանց ուղղերվում:

22. Խորհրդակցական մարմինների անդամների զործունեությունը այն եռականութիւնը է դադարեցվի:

23.Խորհրդակցական մարմնի անդամի գործունեությունը դադարեցվում է, համայնքի ղեկավարի առաջարկության ներկայացմամբ, համայնքի ավագանությամբ, եթե խորհրդակցական մարմնի անդամը:

- 1) դիմում է ներկայ ացքել տվյալ Խորհրդակցական մարմնի կազմից դուրս գալու վերաբերյալ .

2) դատական կարգով ճանաչվել է անգործունակ կամ սահմանփակ գործունակ .

3) առկա է նրա նկատմամբ դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած մեղադրական դատավճիռ և նախը պատիժը կրում է քրեակատարողական հիմնարկում .

4) զորակոչվել է ժամկետային գինծառաջնորդության .

5) եթե պանզամ անընդմեջ, անհարգելի պատճառով չի մասնակցել ԽՄԴ նիստերի աշխատանքին .

6) մահացել է :

24.Եթե խորհրդակցական մարմնի անդամի զործունեության դադարեցման հետևանքով տվյալ խորհրդակցական մարմնի անդամների թիվը նվազել է հինգ, ապա խորհրդակցական մարմնի նոր անդամի թեկնածուն առաջադրվում է դիմում ներկայ ացքած անձանց ուղերձից կամ, եթե դա հնարավոր չէ, ապա 15 օրվա ընթացքում նոր տրված հայտարարության հիման վրա դիմում ներկայ ացքած անձանց կազմից :

25.Համայնքի դեկավարը ավագանու առաջիկա նիստին առաջարկություն է ներկայ ացնում խորհրդակցական մարմնի նոր անդամի թեկնածությունունը հաստատելու վերաբերյալ :

26.Եթե տվյալ խորհրդակցական մարմնի անդամ հանդիսացող ավագանու ներկայ ացուցիչը կամ համայնքի աշխատակազմի կամ համայնքային ենթակայ ության կազմակերպությունների ներկայ ացուցիչը դադարեցնում է զործունեությունների առ պաշտոնում, նա կարող է շարունակել անդամակցել խորհրդակցական մարմնի :

27.Խորհրդակցական մարմնի նախագահը համայնքի դեկավարն է : Համայնքի դեկավարի բացակայության ժամանակ, խորհրդակցական մարմնի ներկայականի զործառույթներն իրականացնում են համայնքի դեկավարի տեղակալը :

28.Խորհրդակցական մարմնի քարտուղարը համայնքի աշխատակազմի քարտուղարն է կամ նրա կողմից նշանակված համայնքի աշխատակազմի ներկայակայության ժամանակ:

ՎԱՐԵՐԱԿՑԱԿԱՆ ՍԱՐՄԻՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ

լ ս ե լ ո ւ դ ժ վ ա ր ո ւ թ յ ո ւ ն ն ե ր ո ւ ն ե ց ո ղ ա ն ձ ա ն ց մ ա ս ն ա կ ց ո ւ թ յ ո ւ ն ն
ա պ ա հ ո վ ե լ ո ւ հ ա մ ա ր :

32. Խո ր ե ր դ ա կ ց ա կ ա ն մ ա ր մ ի ն ն ե ր ի ն ի ս տ ե ր ը զ ո ւ մ ա ր վ ո ւ մ ե ն :

1) ա ռ ն վ ա զ ն ե ր ե ր ա մ ի ս ը մ ե կ ա ն գ ա մ .

2) ա ն հ ր ա ծ ե շ տ ո ւ թ յ ա ն դ ե պ ո ւ մ , կ ա ր ո ղ ե ն հ ր ա վ ի ր վ ե լ ա ր տ ա հ ե ր ք
ն ի ս տ ե ր :

33. Ն ի ս տ ե ր ը հ ր ա վ ի ր ո ւ մ և վ ա ր ո ւ մ է խո ր ե ր դ ա կ ց ա կ ա ն մ ա ր մ ի ն ն ե ր ի
ն ա խ ա զ ա հ ը :

34. Խո ր ե ր դ ա կ ց ա կ ա ն մ ա ր մ ն ի ն ի ս տ ի ա մ ս ա թ ի վ ը ո ր ո շ ո ւ մ է
խո ր ե ր դ ա կ ց ա կ ա ն մ ա ր մ ն ի ն ա խ ա զ ա հ ը :

35. Խո ր ե ր դ ա կ ց ա կ ա ն մ ա ր մ ն ի ա ռ ա զ ի ն ն ի ս տ ը զ ո ւ մ ա ր վ ո ւ մ է տ վ յ ա լ
խո ր ե ր դ ա կ ց ա կ ա ն մ ա ր մ ն ի կ ա զ մ ը հ ա ս տ ա տ ե լ ո ւ մ ա ս ի ն հ ա մ ա յ ն ք ի
ա վ ա զ ա ն ո ւ ո ր ո շ ո ւ մ ն ո ւ ժ ի մ ե շ մ տ ն ե լ ո ւ ց հ ե տ ո ն 20 օ ր վ ա ր ն թ ա ց ը ո ւ մ :

36. Խո ր ե ր դ ա կ ց ա կ ա ն մ ա ր մ ի ն ն ե ր ի ն ի ս տ ե ր ը կ ա զ մ ա կ ե ր պ վ ո ւ մ և ա ն ց ե ն
կ ա ց վ ո ւ մ տ ե ղ ա կ ա ն ի ն ք ն ա կ ա ռ ա վ ա ր մ ա ն ն ս տ ա վ ա յ ր ո ւ մ կ ա մ հ ա մ ա յ ն ք ի
դ ե կ ա վ ա ր ի ո ր ո շ մ ա մ բ մ ե կ ա յ լ վ ա յ ր ո ւ մ :

37. Խո ր ե ր դ ա կ ց ա կ ա ն մ ա ր մ ն ի ն ի ս տ ի վ ա յ ր ը , ա մ ս ա թ ի վ ը և ք ն ն ա ր կ մ ա ն
ե ն ք ա կ ա հ ա ր ց ե ր ի օ ր ա կ ա ր գ ը հ ր ա պ ա ր ա կ վ ո ւ մ ե ն ն ի ս տ ի ց ա ռ ն վ ա զ ն ե ր կ ո ւ
ե ն ք ա կ ա հ ա ր ց ե ր ի օ ր ա զ : Ն շ յ ա լ տ ե ղ ե կ ա տ վ ո ւ թ յ ո ւ ն ը փ ա կ ց վ ո ւ մ է
ա շ խ ա տ ա ն ք ա յ ի ն օ ր ա զ : Ն շ յ ա լ տ ե ղ ե կ ա տ վ ո ւ թ յ ո ւ ն ը փ ա կ ց վ ո ւ մ է
տ ե ղ ա կ ա ն ի ն ք ն ա կ ա ռ ա վ ա ր մ ա ն մ ա ր մ ն ի ն ս տ ա վ ա յ ր ո ւ մ , ի ն չ պ ե ս ն ա ն ա յ ն
տ ե ղ ա կ ա ն ի ն ք ն ա կ ա ռ ա վ ա ր մ ա ն մ ա ր մ ն ի ն ս տ ա վ ա յ ր ո ւ մ , ի ն չ պ ե ս ն ա ն ա յ ն
վ ա յ ր ե ր ո ւ մ , ո ր ո ն ք հ ա ս ա ն ե լ ի ե ն հ ա մ ա յ ն ք ի յ ո ւ ր ա ր ա ն չ յ ո ւ ր մ ա ս ի
ք ա ն գ վ ա ծ ա յ ի ն լ ր ա տ վ ո ւ թ յ ա մ բ և ժ ա մ ա ն ա կ ա կ ի ց հ ե ռ ա հ ա ղ ո ր դ ա կ ց ո ւ թ յ ա ն ա յ լ
ք ի չ ո ց ն ե ր ո վ (հ ե ռ ա խ ո ս ա զ ա ն գ ե ր ո վ , կ ա ր ճ (SMS)
հ ա ղ ո ր դ ա կ ր ո ւ թ յ ո ւ ն ն ե ր ո վ և ա յ լ ն):

39. Խո ր ե ր դ ա կ ց ա կ ա ն մ ա ր մ ն ի ն ի ս տ ն ի ր ա վ ա զ ո ր է , ե թ ե ն ի ս տ ի ն ն ե ր կ ա ե ն
խո ր ե ր դ ա կ ց ա կ ա ն մ ա ր մ ն ի ա ն դ ա մ ն ե ր ի թ վ ի կ ե ս ի ց ա վ ե լ ի ն :

40. Ե թ ե կ ե ս ժ ա մ վ ա ը ն ք ա ց ը ո ւ մ չ ի ա պ ա հ ո վ ո ւ մ տ վ յ ա լ ն ի ս տ ի
ի ր ա վ ա զ ո ր ո ւ թ յ ո ւ ն ը , կ ա մ ն ի ս տ ի ն չ ի ն ե ր կ ա յ ա ն ո ւ մ խո ր ե ր դ ա կ ց ա կ ա ն
մ ա ր մ ն ի ն ա խ ա զ ա հ ը և ն ի ս տ ը չ ի ս կ ս վ ո ւ մ , ա պ ա ն ի ս տ ի չ կ ա յ ա ց մ ա ն մ ա ս ի ն
կ ա զ մ վ ո ւ մ է ա ր ձ ա ն ա զ ր ո ւ թ յ ո ւ ն , ո ր ն ս տ ո ր ա զ ր ո ւ մ ե ն խո ր ե ր դ ա կ ց ա կ ա ն
մ ա ր մ ն ի ն ի ս տ ի ն ն ե ր կ ա յ ա ց ա ծ ա ն դ ա մ ն ե ր ը :

41. Խո ր ե ր դ ա կ ց ա կ ա ն մ ա ր մ ն ի ն ի ս տ ը շ ա ր ո ւ ն ա կ վ ո ւ մ է մ ի ն չ և օ ր ա կ ա ր գ ի
ս պ ա ո ւ մ ը :

42. Խո ր ե ր դ ա կ ց ա կ ա ն 'մ ա ր մ ի ն ն ե ր ի ն ի ս տ ե ր ը դ ո ն ք ա ց ե ն : Խո ր ե ր դ ա կ ց ա կ ա ն
մ ա ր մ ն ի ն ի ս տ ի ն կ ա ր ո ղ ե ն հ ր ա վ ի ր վ ե լ տ վ յ ա լ ն ի ս տ ի օ ր ա կ ա ր գ ի
ն ա խ ա զ ձ ո ւ մ ը ն դ գ ր կ վ ա ծ հ ա ր ց ե ր ի ն ա ռ ն չ պ ո ղ ա ն ձ ի ր , զ ա ն գ վ ա ծ ա յ ի ն
լ ր ա տ վ ա մ ի չ ո ց ն ե ր ի ն ե ր կ ա յ ա ց ո ւ ց ի չ ն ե ր :

43. Խո ր ե ր դ ա կ ց ա կ ա ն մ ա ր մ ն ի ա ն դ ա մ ը խո ր ե ր դ ա կ ց ա կ ա ն մ ա ր մ ն ի ն ի ս տ ի
կ ո ղ մ ի ց կ ա ր ո ղ է հ ե ռ ա ց վ ե լ խո ր ե ր դ ա կ ց ա կ ա ն մ ա ր մ ն ի ն ի ս տ ի ն ի ս տ ի
ա շ խ ա տ ա ն ք ն ե ր ը խ ո չ ը ն դ ո տ ե լ ո ւ դ ե պ ո ւ մ :

44. Խո ր ե ր դ ա կ ց ա կ ա ն մ ա ր մ ն ի ն ի ս տ ի օ ր ա կ ա ր գ ը ս ա հ մ ա ն վ ո ւ մ և
ի ր ա կ ա ն ա ց վ ո ւ մ է հ ե տ յ ա լ կ ա ր գ ո վ .

- 1) Խորհրդակցական մարմնի նիստի օրակարգի նախազիծը կազմում է համայնքի ղեկավարը .
- 2) Խորհրդակցական մարմնի նիստի օրակարգի նախազիծը ձևավորվում է տվյալ խորհրդակցական մարմնի քարտուղարին նիստից առնվազն եին գալ խատանքային օր առաջ ներկայացված զբարձր եարցերից : Հարցեր կարող են ներկայացնել նաև խորհրդակցական մարմնի բոլոր անդամները .
- 3) Խորհրդակցական մարմնի նիստի օրակարգի նախազիծը , քննարկվող հարցերի վերաբերյալ կից փաստաթղթերը խորհրդակցական մարմնի քարտուղարը ներկայացնում է խորհրդակցական մարմնի անդամներին նիստից առնվազն երկու աշխատանքային օր առաջ :
45. Խորհրդակցական մարմնի նիստի օրակարգի նախազծումն չվում են .
- 1) նիստի անցկացման վայրը , ամսաթիվը և ժամը .
- 2) քննարկման ենթակա հարցերը .
- 3) քննարկվող յուրաքանչյուր հարցի գեկուցողի անունը և ազգանունը :
46. Խորհրդակցական մարմնի նիստն սկսվում է խորհրդակցական մարմնի նիստի օրակարգի հաստատումով՝ խորհրդակցական մարմնի նիստի ներկա անդամների ձայների մեծամասնությամբ :
47. Խորհրդակցական մարմինները կազմում են ընդունում են որոշումներ :
48. Խորհրդակցական մարմինների որոշումներն ընդունվում են խորհրդակցական մարմինների եզրակացությունների և (կամ) առաջարկությունների ձևով , որոնք ներկայացվում են համայնքի ղեկավարին :
49. Խորհրդակցական մարմնի որոշումը համայնքի ղեկավարի համար կրում են խորհրդատվական բնույթը : Խորհրդակցական մարմինների որոշումների հիման վրա համայնքի ղեկավարը կարող է ընդունել համապատասխան որոշումներ :
50. Խորհրդակցական մարմնի որոշումն ընդունվում է տվյալ նիստի ներկա անդամների ձայների մեծամասնությամբ , իսկ հավասար ձայների առկայության դեպքում վճռորոշ է տվյալ խորհրդակցական մարմնի տարեց անդամի ձայնը :
51. Խորհրդակցական մարմնի յուրաքանչյուր անդամ ունի մեկ ձայնի իրավունք :
52. Խորհրդակցական մարմնի նախազահը ունի խորհրդակցական ձայնի իրավունք :
53. Խորհրդակցական մարմնի որոշման մեջ նշվում են որոշման նախազի կողմէ , դեմ և ձեռնպահ քվեարկած խորհրդակցական մարմնի անդամների անունները և ազգանունները :
54. Խորհրդակցական մարմնի որոշումը ստորագրում են խորհրդակցական մարմնի նիստին ներկա անդամները :
55. Խորհրդակցական մարմինների նիստերի ընթացքում կազմվում են արձանագրություններ :
56. Խորհրդակցական մարմինների նիստերն արձանագրվում են Խորհրդակցական մարմինների ղեկավարի կողմից :
57. Նիստի արձանագրությունը ունը ներառում է .
- 1) նիստի անցկացման վայրը և ամսաթիվը .
- 2) նիստին մասնակցած խորհրդակցական մարմնի անդամների , հրավիրված անձանց անունները և ազգանունները .

- 3) նիստի օրակարգը .
4) քննարկված հարցերի, զեկուցումների և ելույթների հիմնական դրույթները .
5) ընդունված որոշումները, դրանց ներկայացման և հրապարակման ձևերը .
6) ընդունված որոշումներին դիմք բարեկածների հատուկ կարծիքները (եթե այդպիսիք կան) :
58. Նիստի արձանագրությանը կցվում են տվյալները խորհրդակցական մարմնի քննարկմանը դրված նյութերը, ուսումնասիրությունները, լուսանկարները, տեսանյութերը և այլն :
59. Խորհրդակցական մարմինների նիստերի արձանագրությունները ստորագրում են խորհրդակցական մարմինների քարտուղարը : Խորհրդակցական մարմինների նիստերի արձանագրությունները ենթակա են հրապարակման :

**VI. ԽՈՐՀԴՆԱԿՑԱԿԱՆ ՍԱՐՄԻՆՆԵՐԻ Հ ԱՍԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱՅԼ
ՍԱՐՄԻՆՆԵՐԻ Հ ԵՏ**

Վ. ԽՈՀՀ ԲԴԱԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄԱՐԵՐԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԴԱՏԱՐԵՑՈՒՅՑ

62. Համայնքում զործող խորհրդակցական մարմինների
զործունեությունը դադարեցվում է՝
1) եթե լրացել է համայնքի ղեկավարի պաշտոնավարման ժամկետը.
2) եթե սույն կարգում փոփոխությունների և (կամ) լրացումների արդյունքում փոխվել են խորհրդակցական մարմինների քանակները և (կամ) անկանումները:

VIII. ԽՈՐՀԴԱԿՑԱԿԱՆ ՍԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԱՌՆՉՎՈՂ ԿՈՂՄԵՐԻ ՄԻՋԵՎ ԴԵՐԵՐԻ ԵՎ ԳՈՐԾԱՌՈՒՅԹՆԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄԸ

63. Խորհրդակցական մարմինների զործունեությունն առնչվող՝
համայնքի ավագանու զործառույթներնեն.
1) համայնքի ղեկավարի ներկայացմամբ, հաստատում է սույն կարգը.
2) համայնքի ղեկավարի ներկայացմամբ, փոփոխությունների և (կամ) լրացումների կատարում սույն կարգի մեջ կամ դադարեցնում է սույն կարգի զործողությունը.
3) համայնքի ղեկավարի առաջարկության ներկայացմամբ, հաստատում է խորհրդակցական մարմինների անդամներին.
4) համայնքի ղեկավարի առաջարկության ներկայացմամբ, դադարեցնում է խորհրդակցական մարմինների անդամների զործունեությունը.
5) համայնքի ղեկավարի ներկայացմամբ, ծանոթանում է խորհրդակցական մարմինների ուսումնասիրությունների, եզրակացությունների և առաջարկությունների հետ.
6) համայնքի ղեկավարի ներկայացմամբ, խորհրդակցական մարմինների եզրակացությունների և առաջարկությունների հիման վրա ընդունում է համապատասխան որոշումներ.
7) կարող է համայնքի ղեկավարից պահանջել տեղեկանքներ համայնքի տարածքում զործող խորհրդակցական մարմինների զործունեության վերաբերյալ:
64. Խորհրդակցական մարմինների զործունեությունն առնչվող՝
համայնքի ղեկավարի զործառույթներնեն.
1) առաջարկությունն է ներկայացնում համայնքի ավագանուն համայնքի ղեկավարին կից խորհրդակցական մարմինների ձևավորման զործունեությունը անկարգ հաստատելու վերաբերյալ.
2) առաջարկությունն է ներկայացնում համայնքի ավագանուն փոփոխությունների և (կամ) լրացումների կատարելու սույն կարգում կամ դադարեցնելու դրագործողությունը.
3) ձևավորում է խորհրդակցական մարմինների անդամների ընտրության հանձնաժողով.
4) առաջարկությունն է ներկայացնում համայնքի ավագանուն խորհրդակցական մարմինների կազմը հաստատելու վերաբերյալ.
5) առաջարկությունն է ներկայացնում համայնքի ավագանուն խորհրդակցական մարմինների անդամների զործունեությունը դադարեցնելու վերաբերյալ.
6) կազմակերպում, ղեկավարում և նախագահում է խորհրդակցական մարմինների զործունեությունը.
7) անհրաժեշտ պայմաններ է ստեղծում խորհրդակցական մարմինների սույն կարգով նախատեսված զործունեության իրականացման, նիստերի կազմակերպման ու անցկացման համար.
8) հրավիրում և վարում է խորհրդակցական մարմինների նիստերը.

- 9) որոշում է խորհրդակցական մարմինների նիստերին հրավիրվող անձանց կազմը.
- 10) ձևավորում է խորհրդակցական մարմինների նիստերի օրակարգերի նախագծերը.
- 11) ձանոթանում է խորհրդակցական մարմինների նիստերի ուսումնասիրություններին, եզրակացություններին և առաջարկություններին.
- 12) խորհրդակցական մարմինների եզրակացությունների և առաջարկությունների հիման վրա նախաձեռնում է անհրաժեշտ առաջարկություններ, ընդունում է որոշումներ կամ առաջարկություններ է ներկայացնում համայնքի ավագանուն համապատասխան որոշումները ներկայացնելու համար.
- 13) նախաձեռնում է համայնքին աշխատանքային խմբերի ձևավորումը.
- 14) համաձայնություն է տալիս համայնքի տարածքում ձևավորվող համայնքային աշխատանքային խմբերի կազմի վերաբերյալ:
65. Համայնքի դեկավարի բացակայության ժամանակակից աշխատանքային խմբակի փոխարինում է համայնքի դեկավարի տեղակալը:
66. Խորհրդակցական մարմինների գործունեության առնչվող՝ համայնքի աշխատակազմի բարտուղարի գործառույթներն են.
- 1) կազմակերպում է խորհրդակցական մարմինների գործունեության տեղեկատվական և մասնագիտական ապահովումը, աջակցում է խորհրդակցական մարմինների գործունեությանը, նիստերի կազմակերպմանը և անցկացմանը.
  - 2) իրականացնում է խորհրդակցական մարմնի բարտուղարի գործառույթները անձամբ կամ նշանակում է խորհրդակցական մարմնի բարտուղարին:
67. Խորհրդակցական մարմնի բարտուղարի գործառույթներն են.
- 1) հարցեր է ընդունում խորհրդակցական մարմինների անդամներից խորհրդակցական մարմինների նիստերի օրակարգերի նախագծերում ընդգրկելու համար.
  - 2) ապահովում է խորհրդակցական մարմինների կազմակերպչականի կականացական աշխատանքների իրականացումը.
  - 3) ապահովում է խորհրդակցական մարմինների անդամների և նիստերին հրավիրված անձանց իրազեկումը նիստերի անցկացման օրվա, ժամի, վայրի և քննարկվող հարցերի մասին.
  - 4) վարում է խորհրդակցական մարմինների գործակարությունը.
  - 5) կազմում և ստորագրում է խորհրդակցական մարմինների նիստերի արձանագրությունները.
  - 6) ապահովում է խորհրդակցական մարմինների գործունեության ընդունված որոշումների հյաղաքարակայնությունը:
68. Խորհրդակցական մարմինների անդամների գործառույթներն են խորհրդակցական մարմինների նիստերին.
- 1) մասնակցում են խորհրդակցական մարմինների նիստերին.
  - 2) հարցեր են ներկայացնում խորհրդակցական մարմինների նիստերի օրակարգերի նախագծերում ընդգրկելու համար.
  - 3) են ընդունում են բանավոր կամ զրավոր կարծիքը խորհրդակցական մարմինների նիստերի ընթացքում ըննարկվող հարցերի վերաբերյալ:
  - 4) մասնակցում են խորհրդակցական մարմինների որոշումների ընդունման բարեկությանը.
  - 5) ստորագրում են խորհրդակցական մարմինների որոշումները.

- 6) ծանոթանում են խորհրդակցական մարմինների նիստերի արձանագրություններին .
- 7) կատարում են խորհրդակցական մարմինների որոշումներից բխող կամ խորհրդակցական մարմինների նախագահի կողմից տրված հանձնարարականներ .
- 8) նախաձեռնում են համայնքային աշխատանքային խմբերի ձեռավորումը :

IX.ՍՈՒՅՆ ԿԱՐԳՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ (ԿԱՍ) ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐՈՒՄԸ, ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԴԱԴԱՐԵՑՈՒՄԸ

69. Սույն կարգը վերանայվում է համայնքի ղեկավարի նախաձեռնությամբ : Համայնքի ղեկավարը կարող է առաջ արկություններ ներկայացնել համայնքի ավագանուն՝ փոփոխություններ և (կամ) ներացնելու կատարելու սույն կարգում կամ դադարեցնելու դրագործողությունը :
70. Սույն կարգի մեջ փոփոխությունների և (կամ) լրացնումների կատարումը, զործողության դադարեցնումը, համայնքի ղեկավարի ներկայացմամբ, իրավասույն կատարել միայն համայնքի ավագանին՝ իր համապատասխան որոշմամբ :

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ ԿԱՍՈՅԻ ՀԱՍԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

Հայ առ տան ի Հ ան քաղէ տու թ ան մարզի Կամո համայնք

ՈՐՈՇՈՒՄ
« 3 » հունիսի 2016 թվականի N 9-Ն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ ԿԱՍՈՅԻ ՀԱՍԱՅՆՔԻ ԵՎ
ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԲԱՑ ԼԱՍԻՄՆԵՐԻ ԵՎ (ԿԱՍ) ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԱՆ ԵՎ
ԱՆՑԿԱՑՄԱՆ ԿԱՐԳԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՍԱՍԻՆ

Ղեկավար վելով «Տեղական ինքնականագործության մասին» Հայ աստանի Հանրապետության օրենքի 54.1-ին հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասերով, 69-րդ հոդվածի 2-րդ մասով

Կամոյի համայնքի ամայակից ազատ հեռացում:

1. Հաստատել Հաստատել Հայ աստանի Հանրապետության Շիրակի մարզի Կամոյի համայնքում հանրային բաց լսումների և (կամ) քննարկումների կազմակերպման և անցկացման կարգը՝ համաձայն հավելվածի:
2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

Կողմ ( )	Դեմ ( )	Զեռնպահ ( )
----------	---------	-------------

Ավետիք Անտոնյան

Դեմ ( )

Զեռնպահ ( )

Եղվարդ Դրմեյան

Արթուր Խաչատրյան

Արշակ Հարեյան

Արմեն Հովհաննիսյան

Արմեն Ղազարյան

ԿԱՍՈՅԻ ՀԱՍԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

Ռոբերտ Ղազարյան

03 հունիս 2016 թվական

գլուխ Կամո

4.1.2.4

ՀԱԱՍԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՇԵՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ ԿԱՍՈՑԻ ՀԱԱՏՆՔՈՒ
ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԲԱՑ ԼԱՌԱՆԵՐԻ ԵՎ (ԿԱՍ) ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ
ԿԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԵՎ ԱՆՑԿԱՑՄԱՆ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

3. զ մ ն ո ւ ա ր կ ո ւ ս ն ե ր ի ի մ ն ա կ ա ն խ ն դ ի ր ս ե ր ն ե ւ

4. Հանը բայց ինքը նույնարկում է մեր կողմէ կազմակերպութիւնը՝ ի բականացման համար:

- մասնակցայնությունը.
  - մատչելիությունը.
  - հրապարակայնությունը.
  - բափանցիությունը:

նստավայրում կամ համայնքի որևէ ենթակառույցի շենքում կամ
համայնքի բացօքյանքուն տարածքում:

6. Հանրային քննարկումների կազմակերպումը և իրականացումը
ֆինանսավորվում է համայնքի տվյալ տարրավաբերութեաց, ինչպես
նաև օրենքով շարգելված այլ աղբյուրներից:
7. Հանրային քննարկումների կազմակերպումը և իրականացումը
համայնքի դեկավարը կարող է պատվիրել այլ անձանց:

II. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ՍԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐԻ ՇՐՋԱՆԱԿԸ

8. Հանրային քննարկումներին կարող են մասնակցել շահագրիոնութիւնը ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք: Դրանք քննորոշումնեն առավելապես ոչ մասնագիտական ուղղվածությամբ և արտահայտվող առաջնորդությամբ կարծիքներով, որոնք խորհրդատվական տեսանկյունից բազմաբնույթ կարծիքներով, որոնք խորհրդատվական տեսանկյունից պահանջում են ժամանակի ճիշտ պատճառով հանրային քննարկումները պահանջում են ժամանակի ճիշտ պատճառով հանրային քննարկումների քննորոշը իմուտունդուրդում:

9. Համայնքի դեկավարը կարող է նպատակահարմար համարել նաև սահմանափակ բվով մասնակիցներով հանրային քննարկումների, ինչպես նաև նախապետական խորոշութակի անձանց հետ հանդիպումների անցկացումը: Հանդիպումներն անցկացվում են համապատասխան անցկացումը: Հանդիպումներն անցկացվում են համապատասխան քննարկութեան մասնակետների և (կամ) այն կողմերի ներքրավմամբ, որոնք քննարկման դրվագ իրավական ակտի նախագծի կամ համայնքային հարցի պոտենցիալ հասցեատերնեն, և որոնց շահերը կարող են շոշափել այդ նախագծով կամ հարցով:

10. Հանրային քննարկումներին մասնագիտական պատշաճ մակարդակ ապահով է համար դրանց կարող են իրավիրվել նաև համապատասխան ապահովելու համար դրանց կարող են իրավիրվել նաև համապատասխան ապահով առ ի պետական կառավարման մարմինների, տեղական և միջազգային ին քննարկման դրվագ իրավական ակտի ներկայացուցիչներ, զիտնականներ, մասնագետներ, փորձագետներ և այլ շահագրգիռ անձինք:

11. Եթե հանրային քննարկման ներկայացված իրավական ակտի նախագիծը կամ համայնքային հարցն առնչվում է քազմաքնիակավայը քննակավայը բերի հանրային շահերին, համայնքի համայնքային բերութեակի քննակավայը բերի հանրային շահերին, համայնքի դեկավարը հանրային քննարկումների կազմակերպում և անցկացնումը դաշտավայրում: Մասնավորապես, քազմաքնիակավայը քունոր այդ քննակավայը բերում: Առանձակորապես, քազմաքնիակավայը քունոր քննակավայը բերում հանրային քննարկումների համայնքային դրանց կարող առ մասնակերպումը և անցկացնումը պարտադիր է համայնքի զարգացման քառամյածքազրի, համայնքի տարեկան բյուջեի և վերջինիս կատարման դաշտավայրի, համայնքի տարեկան բյուջեի և վերջինիս կատարման դաշտավայրի դեպքերում:

III. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԲՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԸ

12. Հանրային քննարկումների վերաբերյալ իրազեկումնեն իրականացվում է հետեւյալ կարգով:

- 1) հանրային քննարկումների իրականացման օրվանից առնվազն
15 օր առաջ համայնքի դեկավարը իրապարագում է հանրային

քննարկումների հրավեր, որն իրականացվում է համայնքի տեղական խնդիրների առավարման մարմինների նստավայրում դափնակցնելու միջոցով, ինչպես նաև այն վայրերում, որոնք հասանելի են համայնքի յուրաքանչյուր մասի բնակչի համար՝ առնվազն մեկ տեղ յուրաքանչյուր երեք հարյուր բնակչի համար.

2) հանրային քննարկումների հրավերը, համայնքի պաշտոնական ինտերնետային (համացանցային) կայքի առկայության դեպքում, ինչպես նաև կարող է պարտադիր կերպով տեղադրվում է այդ կայքում, ինչպես նաև կարող է տարածվել տեղական զանգվածային լրատվության միջոցներով, տեղական հեռուստահանությամբ և ժամանակակից հեռահաղորդակցության այլ միջոցներով (հեռախոսազններով, կարճ հաղորդագրություններով (SMS-երով) և այլն); Հանրային քննարկումների իրականացման ժամկետը տարածվելուց կամ այլ համայնքի պաշտոնական համացանցային կայքում տեղադրելուց կամ այլ միջոցներով տարածելուց հետո առնվազն **15**օր է, եթե համայնքի դեկադարի որոշմամբ չսահմանվել առավել երկար ժամկետ:

13. Հանրային քննարկումների հրավերը պետք է պարունակի հստակ և սպառիչ տեղեկությունները հարցերի վերաբերյալ:

- 1) հանրային քննարկումների իրականացման տեսակը՝ ըստ մասնակիցների 2րդանակի.
- 2) հանրային քննարկումների իրականացման վայրը և ամսաթիվը.
- 3) հանրային քննարկումները սկսելու և ավարտելու ժամկետը.
- 4) հանրային քննարկումների թեման.
- 5) հանրային քննարկումներին մասնակցելու համար շահագրգիռ անձանց կողմից ներկայացվող դիմումների (եթե նման դիմումների ազնելը համայնքի դեկադարն անհրաժեշտ է համարում) ներկայացնելը և համայնքի դեկադարն անհրաժեշտ այն սկզբանական վերջնաժամկետը (այն չի կարող պակաս լինել, քան 10 հանրային քննարկումների հրավերի հրապարակման պահից օրը):

14. Հանրային քննարկումների հրավերի հետ մեկտեղ հրապարակվում է:

- 1) հանրային քննարկումների դրվագնախազիծը կամ հարցը.
- 2) նախազծի կամ հարցի հիմնավորումը.
- 3) համայնքի դեկադարի համապատասխան որոշմամբ սահմանված այլ նյութերի:

15. Հանրային քննարկումների իրականացվում են պլանավորման, կազմակերպման և կազմակերպման և անցկացման փուլերով:

16. Հանրային քննարկումների պլանավորման, կազմակերպման և անցկացման համար շատ ժամանակ և ուսուրաներ են պահանջվում՝ այսպիսի անհանդանությունների արդյունքավետ ընթացքն ապահովելու համար։ Այսպիսի անհանդանությունները են հաջողակամանը բներ, ինչպիսիք են առողջության պետք է հաշվի առնել այնպիսի հանգամանքներ, ինչպիսիք են պահանջվում պահանջվում պետք է հաշվագրի վրա:

- 1) քննարկումների անցկացման վայրի հաշվագրությունը.
- 2) քննարկումների մասնակիցների բարեկարգությունը.
- 3) քննարկումների ձեռաշխատի ընթացքը ապահովելու համար։ Այսպիսի անհանդանությունները են պահանջվում պահանջվում պետք է հաշվագրի վրա:
- 4) այլ զորագուները, որոնք կարող են ազդեցնել քննարկումների ընթացքը։

17. Հանրային քննարկումները վարող անձը պետք է քաջատեղյակ լինի քննարկողի նախազծի կամ հարցի եռությանը և կարողանալ հմտորեն կառավել քննարկումների ընթացքը։

18. Հանրային քննարկումները վարողը համայնքի ղեկավարի կողմից նշանակված ներկայացուցիչները օտարականություն, այդ նպատակով կարող են երավիրդի նաև համապատասխան քննազարդարություն մասնագետներուն, որն ունի հանրային քննարկումների քննազարդարություն մասնագետների ուղղությունները։ Ավելին, ուղղություններուն համար անհրաժեշտ են հմտություններ։ Ավելին, համարակական հնչեղություններուն առանձին նախազարդարություն կամ հարցերի հանրային քննարկումների ժամանակ, այլ չեղոր անձի հարցերը քննարկումների վարման քննազարդարություն կարող է անգամ ներգրավումը քննարկումների վարման քննազարդարություն կամ անգամ օգտակար լինել՝ քննարկումների ժամանակ ծագող կոնֆլիկտային տարրերի իրավիճակները կառավարելու համար։

19. Հանրային քննարկումներն սկսվելու ուղաց առաջ համայնքի ղեկավարի ներկայացուցիչը մասնակիցներին արամադրում է համապատասխան ներկայացուցիչը մասնակիցների վերաբերյալ, որոնք մինչ այդ են եղել հանրային քննարկումների հետապնդությունից հետո միասին։

20. Հանրային քննարկումների ժամանակ համայնքի ղեկավարի ներկայացուցիչը

- 1) նախապես նշանակված ժամին քացում է հանրային
քննարկումները։
- 2) ներկայացնում է հանրային քննարկումների քարտուղարին համապատասխան նշանակածի կամ նրա կողմից նշանակված աշխատակիցին։
- 3) ներկայացնում է համապատասխան նախազարդարի կամ հարցի համառոտ նկարագրը։
- 4) ներկայացնում է քննարկման դրվագի հարցերի շրջանակը։

21. Հանրային քննարկումների մասնակիցները քննարկման դրվագած նախազարդարի կամ հարցի վերաբերյալ կարող են հարցեր ուղղել համայնքի նախազարդարի կամ հարցի ներկայացուցչին, իրենց առարկությունները և ղեկավարի ներկայացնումները հնչեցնել քանակոր ձեռք կամ ներկայացնել առաջարկությունները հանավոր ձեռք կամ ներկայացնել առաջարկությունների քարտուղարին զրավոր տեսքով, որոնք հանրային քննարկումների քարտուղարի կողմից։

22. Համայնքի ղեկավարի ներկայացուցիչը պատասխանում է քարձրացված հարցերին կամ ներկայացնում է իր կարծիքը հանրային քննարկումների մասնակիցների կողմից արգած առարկությունների և առաջարկությունների վերաբերյալ։

23. Հանրային քննարկումների քարտուղարն արձանագրություն է քննարկումների քննազարդարությունը կազմում և ստորագրում է արձանագրությունը։

24. Արձանագրությունների վումեն

- 1) քննարկումներն իրականացնող համայնքի (քաղմաքանակավայր համայնքի ղեկավարությունը նաև քննակայրի) անդամությունը։
- 2) քննարկումների ամսաթիվը։
- 3) քննարկումների թեման։
- 4) քննարկումների մասնակիցների առարկությունների և առաջարկությունների ամփոփ շարադրանքը։

25. Արձանագրությունը կցում է նաև հանրային քննարկումների մասնակիցների ցուցակը՝ նշելով մասնակիցի անունը, ազգանունը, հասցեն, հեռախոսահամարը և ստորագրությունը։

26. Հանրային քննարկումների մասնակիցները կարող են իրենց առաջ բառները առաջ առկությունները գրավոր տեսքով առաջ առկությունները և առաջ առկությունները գրավոր տեսքով առաջ առկությունների հանրային քննարկումների քարտուղարին նաև հանրային ներկայացնել հանրային քննարկումների քարտուղարին նաև հանրային ներկայացնել հանրային քննարկումների ավարտից հետո 5օրվա ընթացքում, որոնք կցվում են քննարկումների ավարտից հետո 5օրվա ընթացքում, որոնք կցվում են քննարկումների ավարտից անը:

27. Հպատակության բնարկումների արդյունքում թափական ամփոփմանը:

28. Հանրային քննարկումների արդյունքում, քննարկման դրված հարցերի առնչությամբ ստացված առարկությունների և առաջարկությունների ամփոփությունը ամփոփման հիման վրա առաջարկությունների վերլուծության և ամփոփման համար կամ 2 տիպամբ նրա դեկապար նախագծում կամ հարցում կատարում է անհրաժեշտ ակումբներ:

29. Հանրային քննարկումների ավարտից հետո՝ 15-օրյա ժամկետում տեղական ինքնակտագրության մարմինների և համայնքի կազմում տեղական ինքնակտագրության մարմինների և համայնքի կազմում ընդգրկված բոլոր քննակավայրերի վարչական ներկայացուցիչների ընդգրկված բերում փակցնելու միջոցով, ինչպես և անհամայնք պաշտոնական համացանցային կայքում տեղադրվում է:

- 1) Երամշակված նախագիծը կամ հարցը,
2) հանրային ընսարկումների արդյունքների ամփոփաթերը:

31. Հանքայի ինքնարկումների արդյունքում ամփապատճենացնելու համար ամ փոփաթեթքը համապատասխան կազմում է ՀՀ կառավարության կողմից ընդունված կազմական կառավարության ակտերով սահմանված կարգով:

32 Ավագ պատմությունների համար

52. Աս փո փաթռ ի բու և ած քական:

  - 1) առ ար կու թյ ու նների և առ աջ ար կու թյ ու նների հեղինակը (ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը և (կամ) իրավաբանական անձի անվանումը).
  - 2) զրության ամսաթիվը և համարը.
  - 3) առ ար կու թյ ու նների և առ աջ ար կու թյ ու նների ամ փոփովակությունը.
  - 4) համայնքի դեկավարի և զրատկացությունը ստացված ած առ ար կու թյ ու նների և առ աջ ար կու թյ ու նների վերաբերյալ.
  - 5) նախագծում կամ հարցում կատարված փոփոխությունը և (կամ) լրացնումը:

33. Ամփոփաթերքում չեն ներառվում տեխնիկական և խմբագրական բնույթի առարկությունները և առաջարկությունները: Նույնական առարկությունների և առաջարկությունների առկայության դեպքում որպես կրկնական առաջարկ է հայտնաբերվում:

34. Նախագծի կամ հարցի վերաբերյալ ստացված առարկությունների և
առաջարկությունների՝ համայնքի դեկապարի կողմից ընդունման
դեպքում ամփոփաքերթում նշվում է «ընդունվել է» բառը:
Առարկությունների և առաջարկությունների ընդունման դեպքում

ամ փոփաքերքում նշվում է «Հի ընդունվել» և տրվում է շընդունման հիմնավորումը:

35. Առարկությունների և առաջարկությունների մասնակի ընդունման դեպքում նշվում է «Ընդունվել է մասնակի» և տրվում է նախագծի կամ հարցի դրույթի փոփոխության (կամ) լրացման բավանդակությունը կամ ընույթը:

36. Եթե նույն ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձի կողմից ներկայացվել են մեկից ավելի առարկություններ, ապա դրանք խմբավորվում են ամփոփաքերքի միևնույն հատվածում և համարակալվում են:

Ֆիզիկական կամ իրավաբանական համապատասխան անձից առարկություններ և առաջարկությունները չեն կազմում նշվում է կատարվում դրանց բացակայության մասին:

37. Հանրային ըննարկումների ժամանակ հանրության կողմից բանակոր ձևով ներկայացված առարկություններից ներառվում են միայն առաջարկություններից ամփոփաքերքում ներառվում են միայն ընդունվածները՝ նշելով հեղինակի անունը, ազգանունը:

Անհատներից ստացված առանցքային և նույնաբնուվանդակության կարծիքները կարող են ընդհանուր գծերով խմբավորվել «Մի խումբ աեծանց կողմից ներկայացված առարկություններ» և առաջարկությունները՝ ներկայացված առարկություններ» վերտառությամբ:

38. Մի քանի իրավական ակտերի նախագծեր կամ հարցեր պարունակող փերաբերյալ ամփոփաքերք կազմելիս, առարկությունները և փաքերի վերաբերյալ ամփոփաքերք կազմելիս, ամփոփաքերքում խմբավորվեն առաջարկությունները՝ պետք է ամփոփաքերքում խմբավորվեն համապատասխան նախագծի կամ հարցի վերնազրի ներքո:

39. Հանրային ըննարկումների արդյունքների ամփոփաքերքի ձևությունը և անհամանվածությունը:

40. Հանրային ըննարկումների վերաբերյալ համայնքի ավագանին համապատասխան արտահում է տեղեկատվություն:

Հանրային ըննարկումների արդյունքներով, համայնքի ղեկավարը կազմում է հանրային ըննարկումների վերաբերյալ տեղեկանքը՝ որը համայնքի ավագանությունը ըննարկմանը ներկայացվող իրավական ակտի նախագծին կամ հարցին կից փաստաթղթերից է:

41. Հանրային ըննարկումների վերաբերյալ տեղեկանքը կազմված և համայնքի ավագանությունը ներկայացման նպատակն է հանրային համայնքի ավագանությունը ներկայացման օրենսդրական պահանջների և իրաժեք ըննարկումների վերաբերյալ օրենսդրությունը և հանրային ըննարկումների արդյունքների կենսագործումը և առաջարկումների առաջարկումների արդյունքների վերաբերյալ համայնքի ավագանություն տեղեկատվության տրամադրումը:

Իւրումն ամփոփաքերքում գետնղվող առարկությունների և առաջարկությունների, հանրային ըննարկումների վերաբերյալ տեղեկանքում ամփոփաքերքում են բոլոր այն առանցքային հանրային ըննարկումները, առաջարկությունները և առաջարկությունները, որոնք կարծիքները, առաջարկությունները և առաջարկությունները, որոնք ներկայացվել են հանրային ըննարկումների ընթացքում:

42. Հանրային ըննարկումների վերաբերյալ տեղեկանքը հնարավորություն է տալի իս:

1) արտացոլելու հասարակական տրամադրությունները:

- 2) կ ան խատեսելու իրավական ակտի կենսագործման պոտենցիալ
ով կ երը .
- 3) եղահանգումներ անելու կարգավորման ընտրված եղանակի
նպատակահարմաքության վերաբերյալ .
- 4) վերահսկելու իրավաստեղծ և համայնքի զարգացման
գործընթացների քափանցիկության ապահովման վերաբերյալ
օրենսդրական պահանջների կատարումը .
- 5) զնահատելու հանրային քննարկեման համար ընտրված եղանակի և
հանրային մասնակցության արդյունավետությունը :

43. Տեղեկանքում ամփոփ կերպով ներկայացվում է իրավական ակտի
նախագծի կամ հարցի վերաբերյալ հանրային քննարկեմանը մասնակցած
յուրաքանչյուր իրավաբանական անձի առարկությունների և
առաջարկությունների առանցքային բովանդակություննը : Ֆիզիկական
անձանցից ստացված նույն առարկությունների և
առաջարկությունների պարագայում, դրանք կարող են զետեղվել «Մի
խումբ անձանց առարկությունները և առաջարկությունները»
վերտառությամբ՝ կրկին միայն առանցքային զծերով : Կրկնվող
առարկությունները և առաջարկությունները տեղեկանքում զետեղվում
են մեկ անգամ :

44. Տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավական ակտի կամ
համայնքային հարցի նախագծի վերաբերյալ հանրային քննարկումների
մասին տեղեկանքում ներկայացված է :

45. Իրավական ակտի կամ համայնքային հարցի նախագծի հանրային
քննարկումներում ստացված առարկությունների և առաջարկությունների
առաջարկությունների վերաբերյալ համայնքային առաջարկանուն տրամադրվող
տեղեկատվությունները ներկայացվում են:

- 1) հանրային քննարկումների արդյունքների ամփոփաթերթը .
- 2) հանրային քննարկումների մասին տեղեկանքում :

46. Հանրային քննարկումների արդյունքներով, իրավական ակտի կամ
հարցի 1 բամբակված նախագիծն՝ իրեն կից փաստաթղթերով,
ներկայացվում է համայնքային առավագանությունների և հաստատմանը՝
«Տեղական ինքնակառավարման մասին» և «Իրավական ակտերի մասին»
Հայ աստանի Հանրապետության օրենքներով սահմանված կարգով :

IV. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԱՅԼ ԵՂԱՆԱԿՆԵՐ • (ԶԵՎԵՐ)

47. Ստորև թվարկված եղանակներով (ձևերով) կազմակերպվող և
անցկացվող հանրային քննարկումներն իրականացվում են
հնարավորինս կիրառելով սույն կարգի III բաժնում բերված
ընթացակարգի դրույթները :

48. Իրականացվում են հանրային քննարկումներ, որոնք կատարվում
են համացանցային կայքերի միջոցով :

49. Համայնքային պաշտոնական համացանցային կայքի առկայության
դեպքում, նախատեսվում է իրավական ակտի նախագծի կամ համայնքային
հարցի այդ կայքում պարտադիր տեղադրումը և դրաշնության ֆիզիկական և
իրավաբանական անձանցից կարծիքների հավաքումը :

1) ընսարկումները ժամանակի և տարածության մեջ առավել հասանելի են հասարակության լայն խմբերի համար՝ նպաստելով առավել մեծ թվով անձանց մասնակցությունների հրավառադաշտությանը:

2) այս եղանակով կարծիքների և հարցադրումների հավաքագրումը
նվազագայնապահ է ու ժամանակաշատաբ:

51. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք համայնքի պաշտոնական անդամներ են և առաջարկություն կատարում են այս գործությունները:

2) ուղարկելով համապատասխան էլեկտրոնայի փեսացեղ։

3) զ ը ա վ ո ր ձ ե ն դ ն ե ր կ ա յ ա ց ն ե լ ո վ հ ա մ ա յ ն ը ի դ ե կ ա վ ա ր ի ն :

Եթե առարկությունները և առաջարկություններն ուղարկվել են էլեկտրոնայի ին հասցեով, ապա համայնքի աշխատակազմի քարտուղարը կամ նրա կողմից նշանակված աշխատակիցն անմիջապես, բայց ոչ ուշ քանի մեկ օրվա ընթացքում, հետադարձ կապի միջոցով աշխատանքային օրվա ընթացքում, համապատասխան առարկությունները և առաջարկություններն ուղարկվել են:

53. Հեռահաղորդակցության միջոցներով հանրայի ին քննարկությունների մասնակիցները պետք է ուղղի երերութեամ այլ եղանակներով իրենց առարկությունները և առաջ արկությունները ներկայ ացնելու հետապնդությունն ունենան:

54. Հանրայի ին քննարկումների իրականացում՝ հարցումների
միջոցով։ Հարցումների միջոցով հանրայի ին քննարկումներն օգտակար
կարող են լինել հատկապես իրավական ակտի նախագծի կամ համայնքայի ին
հարցի մշակման նախնական փուլում, երբ դեռ նախագիծը կամ հարցը
կաղաքարի փուլում է, և հարցումները թույլ կտան պարզել
կաղաքարի ավորման ենթակառության մեջ իրենց իրավունքը երացերը։

Հանրայի ին քննարկումների այս եղանակի առանձնահատկությունները այս է, որ համայնքի աշխատակազմն ինքն է առանձնացնում հարցերի այն աշխատակազմը, որոնք կարող են կմըեռք և անակություն ունենալ նախագծի շրջանակը, որոնք կարող են կմըեռք և անակություն ունենալ նախագծի

կամ հարցի մշտական համար, և դրանք առաջ ադրում է քենարկումների մասնակիցներին:

55. Հարցումների միջոցով հանրային քննարկութեալներ անցկացնելու ամսեավեցաբեր:

1) հարցումների միջոցով հանրային քննարկությունները կազմակերպվում են գրավոր ձևով՝ սակայն, լսությունը կազմակերպվում է առանձին անդամությունների կողմէ:

2) հարցումների միջոցով հանրային քննարկությունները կազմակերպվում են անդամակիցների կողմէն՝ անհաջող աշխատավորություն ստուգական համար առաջանալու դեպքում:

1) «ուր» և այլ «ոչ» և այլ «դժվարանում և ամպատասիան էլ »պատասիան .

2) մասնակիութեան հիմքը բառը է պատճեանը՝ կամ առաջարկը պատճեանը:

ա տա պ զ բ

58. Գրավոր ձևով հարցումների դեպքում, հարցաշարերը տարածելու առավել արագ երիշ ծախսատար եղանակ է զրանց տեղադրումը համայնքի տաշարունական համազանցային կայքում:

59. Գրավոր կամ բանափոր ձևով հարցումները կարող են անցկացվել նաև հանրային քաղաքացիությունների և (կամ) քննարկումների հակումների ժամանակ:

60. Գրավոր կամ բանագործ ձեռք հարցումների իրականացման
ուղարկարգի հիմնական գործողություններն են՝

1) հարցումն իրականացնող՝ համայնքի ղեկավարի
ներկայացուցիչը ներկայացնում է համապատասխան նախագծի
կամ հարցի համարութ նկարագիրը և հարցման ենթակա հարցերի
շրջանակը:

2) հարցման մասնակիցներն իրենց առարկությունները և առաջարկությունները ներկայացնում են հարցումն իւղականացնելու համար:

3) զրավոր ձեռվ հարցման դեպքում հարցաթերթիկները կարող են բաժանվել հարցման մասնակիցներին՝ վերապահելով նրանց որոշակի ժամկետում դրանց պատճառին ներկայացնելու ներկայացնելու հնարավորություն։ Այս դեպքում հարցումն իրականացնողը պետք է հստակ նշի լրացված հարցաթերթիկները նրանց կամ ժամկետը։

4) հարցումների կազմությունը կազմում է ստորագրում
հարցումների կազմությունը առաջ առ պատճեն:

1) հարցում մնելու համար անհնարինությունը կազմում է առաջնահատ գործությունը:

h a i f w i l u p h i t k e a p p n i d h u a i

2) h w p g n i f u b p h m u w p p

4) հարցումների մասնակիցների առարկությունները առաջարկություններն ամփոփվեն:

62. Հարցման ընթացքում մասնակիցների կողմից գրավոր ձևով ներկայ ազգած առարկությունները և առաջարկությունները կցվում են արձանագրությանը:

Վ.ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԵՎ ԱՆՑԿԱՑՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՑԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆՎԱԾ ԱՅԼ ԿԱՐԳԳԵՐԻ ԿԻՐԱՐԿՈՒՄԸ

63. Համայնքի գլխավոր հատակագծի, քաղաքացիների կենսագործունեության միջավայրի ծրագրվող փոփոխությունների կանոնադրությունը և անցկացումը, դրանց հանրային ըննարկումների կազմակերպումը և առաջարկությունների ընդունումը վերաբերյալ առարկությունների և առաջարկությունների ընդունումը վերաբերյալ ազգումը նախաձեռնությունների և նախագծերի հեղինակների և ներկայ ազգումը է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 1998 իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության քականի հոկտեմբերի 28-ի № 660 որոշմամբ սահմանված կարգով՝ քականի համապետության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 13-ի 14-րդ հոդվածների պահանջների:

64. Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձարկումների անքայլության ժամուցման, քննարկումների կազմակերպումը և անցկացումը, դրանց վերաբերյալ կազմակերպումը և առաջարկությունների ընդունումը կառավարությունների և նախագծերի հեղինակների և ներկայ ազգումը նախաձեռնությունների և նախագծերի հեղինակների ներկայ ազգումը նախաձեռնությունների և նախագծերի հեղինակների և ներկայ ազգումը է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014թվականի նոյեմբերի 19-ի № 1325-Ն որոշմամբ սահմանված կարգով՝ փորձարկաների ան մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 26-րդ հոդվածի 9-րդ մասի պահանջների:

Հ ա վ ե լ վ ա ծ

Հ ա յ ա ս տ ա ն ի շ ա ն ր ա պ ե տ ո ւ թ յ ա ն Շ ի ր ա կ ի մ ա ր զ ի
Կ ա մ ո ն ա մ ա յ ն ը ի ա վ ա գ ա ն ո ւ թ յ ա ն ի ա մ ա յ ն ը ի ա վ ա գ ա ն ո ւ թ յ ա ն
« Յ » հ ո ւ ն ի ս ի 2016 թ վ ա կ ա ն ի
N 10-Ն ո ո ո շ մ ա ն

Կ Ա Ր Գ

Հ Ա Յ Ա Ս Ա Ս Ի Շ Ա Ն Ր Ա Պ Ե Տ Ո Ւ Թ Ա Ն Շ Ի Ր Ա Կ Ի Մ Ա Ր Զ Ի Կ Ա Ս Ո Ղ Ա Մ Ա Յ Ա Վ Ո Ւ Ի Մ
Տ Ե Ղ Ա Կ Ա Ն Ի Ն Ր Ե Ա Կ Ա Ր Մ Ա Ս Ա Կ Ի Չ Ն Ե Ր Բ Ի Մ Ա Ս Ա Կ Ց Ո Ւ Թ Ա Ն

I. Ը Ն դ հ ա ն ո ւ թ ղ ր ո ւ յ թ ն ե ր

1. Ս ո ւ յ ն կ ա ր զ ո ւ մ կ ա ր զ ա վ ո ր վ ո ւ մ ե ն Հ ա յ ա ս տ ա ն ի շ ա ն ր ա պ ե տ ո ւ թ յ ա ն
Շ ի ր ա կ ի մ ա ր զ ի կ ա մ ո ն ի ա մ ա յ ն ը ի ա վ ա գ ա ն ո ւ թ յ ա ն ի ն ե ր ի մ ա ն ր
ք ն ա կ ի շ ա ն ի մ ա ս ն ա կ ց ո ւ թ յ ա ն ի հ ե տ կ ա պ վ ա ծ հ ա ր ա բ ե ր ո ւ թ յ ա ն ի ն ե ր ի :

2. Ս ո ւ յ ն կ ա ր զ ի ն պ ա տ ա կ ն է՝ ա պ ա հ ո վ ե լ ի ա մ ա յ ն ը ի բ ն ա կ ի շ ա ն ի ն ե ր ի ,
ք ա ղ մ ա կ ե ր պ ո ւ թ յ ա ն ի ն ե ր ի , ո չ ֆ ո ր մ ա յ խ մ բ ե ր ի ի ա ր ժ ե ք և ժ ա մ ա ն ա կ ի ն
մ ա ս ն ա կ ց ո ւ թ յ ա ն ի ն ե ր ի ո ւ ն ե ր ի գ ո ր ծ ո ւ թ յ ա ն ի ն ե ր ի հ ա մ ա յ ն ը ի ի ն
ք ա ղ ա ր ա կ ա ն ո ւ թ յ ա ն ի ն ե ր ի մ շ ա կ մ ա ն և ո ր ո շ ո ւ մ ն ե ր ի կ ա յ ա զ մ ա ն
գ ո ր ծ ր ն թ ա զ ն ե ր ո ւ մ ե ր ա շ խ ա վ ո ր ե լ ո վ ի ա ն ր ա յ ի ն տ ե ղ ե կ ա տ վ ո ւ թ յ ա ն ի ա ն
ի ա կ ա տ ա ր թ ա փ ա ն ց ի կ ո ւ թ յ ա ն ի ն ո ւ մ ա տ ա յ ե լ ի ո ւ թ յ ա ն ի ն ե ր ի :

3. Ս ո ւ յ ն կ ա ր զ ի խ ն դ ի ր ն ե ր ն ե ն

1) հ ս տ ա կ ե ց ե լ ի ա մ ա յ ն ը ի մ ա ս ն ա կ ց ա յ ի ն կ ա ռ ա վ ա ր մ ա ն
հ ա մ ա կ ա ր զ ո ւ մ շ ա կ ր ա զ ի ո ր բ ո ւ թ յ ա ն կ ո ղ մ ե ր ի դ ե ր ե ր ի և
պ ա ր տ ա կ ա ն ո ւ թ յ ա ն ի ն ե ր ի .

2) հ ա մ ա յ ն ը ո ւ մ ի ի մ ն ե լ ի կ ի ր ա ո ն է ի ք ն ա կ ի շ ա ն ի ն ե ր ի մ ա ս ն ա կ ց ո ւ թ յ ա ն ի
գ ո ր ծ ո ւ ն կ ա ռ ո ւ ց ա կ ա ր զ ե ր ի ք ն թ ա զ ա կ ա ր զ ե ր ի գ ո ր ծ ր ն թ ա զ ն ե ր ի ձ ե տ ե ր .

3) ձ ե ա վ ո ր ե լ ի ա մ ա յ ն ը ի կ ա ռ ա վ ա ր մ ա ն ն ո ր ի ք ա ղ ա ր ա զ մ ա ն գ ո ր ծ ո ւ մ .

4) ք ն ա կ ի շ ա ն ի ն ե ր ի հ ա մ ա ր ս տ ե ղ ծ ե լ ի ն ա ր ա վ ո ր ո ւ թ յ ա ն ի ն ե ր ի
ո ւ ն ե ն ա յ ո ւ ա կ ս ի վ դ ե ր ի ա մ ա յ ն ը ի կ ա ռ ա վ ա ր մ ա ն և զ ա ր ա զ մ ա ն գ ո ր ծ ո ւ մ .

5) պ ա յ մ ա ն ն ե ր ս տ ե ղ ծ ե լ ի ա մ ա յ ն ը ո ւ մ ա ռ կ ա շ ա կ ր ի հ ա վ ա ս ա ր ա շ ա փ ի
ն ե ր ի ա յ ա զ ո ւ մ բ և հ ա վ ա ս ա ր ա կ շ ո ւ մ բ ո ր ո շ ո ւ մ ն ե ր ի կ ա յ ա զ մ ա ն
գ ո ր ծ ր ն թ ա զ ո ւ մ .

6) հ ա մ ա յ ն ը ո ւ մ ա պ ա հ ո վ ե լ ի փ ո խ վ ս ա հ ե ո ւ թ յ ա ն մ բ ն ո ւ ո ր տ :

4. Տ ե ղ ա կ ա ն ի ն ը ն ա կ ա ռ ա վ ա ր մ ա ն ր ի ք ն ա կ ի շ ա ն ի ն ե ր ի մ ա ս ն ա կ ց ո ւ թ յ ա ն ի
ս կ ց ր ո ւ ն ը ն ե ր ն ե ն

1) մ ա տ յ ե լ ի ո ւ թ յ ա ն .

2) վ ս տ ա հ ո ւ թ յ ա ն .

3) թ ա փ ա ն ց ի կ ո ւ թ յ ա ն .

4) հ ր ա պ ա ր ա կ ա յ ն ո ւ թ յ ա ն .

5) ա կ ս ի վ ո ւ թ յ ա ն .

6) օ պ ե ր ա տ ի վ ո ւ թ յ ա ն և ա ք ա զ ա ր ձ ա զ ա ն ը ն ե ր ո ւ թ յ ա ն .

7) ա ր դ ո ւ թ յ ա ն ա վ ե տ ո ւ թ յ ա ն .

8) պ ա տ ա ս խ ա ն ա տ ի վ ո ւ թ յ ա ն և հ ա շ վ ե տ վ ո դ ա կ ա ն ո ւ թ յ ա ն :

5. Տ ե ղ ա կ ա ն ի ն ը ն ա կ ա ռ ա վ ա ր մ ա ն ր ի ք ն ա կ ի շ ա ն ի ն ե ր ի մ ա ս ն ա կ ց ո ւ թ յ ա ն ի
կ ա ր զ ր (ա լ ս ո ւ ի ե ա մ) Մ ա ս ն ա կ ց ո ւ թ յ ա ն ի կ ա ր զ ր) տ ա ր ա ծ վ ո ւ մ է՝ հ ա մ ա յ ն ը ի
բ ո ւ թ յ ա ն ի փ ի զ ի կ ա կ ա ն ի ի ր ա վ ա ր ա ն ա կ ա ն ա ն ձ ա ն ց և ո չ ֆ ո ր մ ա յ խ մ բ ե ր ի վ ր ա :

6. Ս ո ւ յ ն կ ա ր զ ո ւ մ օ գ տ ա զ ո ր ծ վ ո դ ի ա ս կ ա ց ո ւ թ յ ա ն ի ն ե ր ն ե ն

6. Սուրբ Կարապետ օգտագործվող եասկացություններն են

1) Սասնակցաւի ին ժողովրդավարություն՝ համայնքում
իրականացվող զործութաց, որի միջոցով բնակչութեար այն
մասնակցությունը ունենալու մշակմանը և իրականացմանը, համայնքաւի խնդիրների քարայրագությունը և լուծումը.

2) Բնակիչների մասնակցություն՝ համար նրում իրականացվող գործընթաց, որի միջոցով բնակիչները տեղեկացվում են տեղական ինքնառավարման մարմինների գործունեության մասին և ուղղակի ամ անուղղակի ներզործություն են ունենալու տեղական ինքնառավարման մարմինների որոշումների վրա.

3) Բնակիչների նախաձեռնություն՝ համար նրանց իրականացնելը գործընթաց, որի նպատակն է բնակիչների ձայն նրանքի և խնդիրները տեսանելի դարձնել տեղական ինքնակտուավարման մարմիններին, կամ զրավոր փաստաթուղթ պիմումի, բողոքի, առաջարկության կամ նախագծի տեսքով, որը ստորագրվում է բնակիչների կամ նրանց խմբի կողմից և հասցեազրվում է տեղական ինքնակտուավարման մարմիններին.

4) Ըստունելություններ և «քաջ դռների» ծրագրեր զործընթացներ, որոնք իրականացվում են համար նրի դեկավարի և ավագանու անդամների մոտ նախօրոք սահմանված ժամանակացուցերի համաձայն, քեակիցների կամ նրանց պատճիրակությունը բնույթի կատարակերպությունը կատարելու միջոցով։ Այս զործընթացների նպատակն է խթանել և բարարեցնել ընակիցներին, որպեսզ առանց որևէ պատճառի կամ նպատակի ալգեր են տեղական ինքնակառավարման մարմինների և սուսպայը կամ համար նրային որևէ կազմակերպություն՝ նրանց զործունելությանը ծանոթանալու և (կամ) իրենց հետազող խնդիրները քարձագնելու համար։

II. Տեղական ինքնակտության բառակից ներկայացնելու համար

մասնակության զործութագում մասնակիցների ռերերը
և փոխի արաքերությունները

7. Упражнение 1. Каждый ученик должен написать в тетради предложение, в котором бы использовалось слово «важно».

10. «Համայնքի ակտիվ քնակիչ» խրախուսական մրցանակի շենորհման թերթամայնքի ակտագանուն կարող են առաջադրել

11. Բնակչության մասնակցության զորձընթացներում զործառություններն առաջ են բրիգեդավարք:

12. Համայնքի ղեկավարը ստեղծում է քավարար պայմաններ և հնարագորությունները ընկալիչ քաղաքացիական հասարակության և մասնագործ հատվածի կազմակերպությունների և ոչ ֆորմալ խմբերի համար՝ լինելու իրազեկ տեղական ինքնակառավարման մարմինների գործունեության մասին և մասնակցելու համայնքի կառավարման մարդու գործունեությունը, մասնագործակին, հետևյալ գործընթացներում՝

- 1) տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության օրենսդրական դրույթների լիաբաներ կիրառում և կատարում.
  - 2) իրավական ակտերի նոր նախաձեռնությունների և նախազգծերի ըննարկումներ.
  - 3) համայնքի գարզացման ռազմական արությունների և ծրագրերի (տարեկան, քառամյա, երկարաժամկետ և հատուկ) մշակում, ըննարկում, իրականացում և վերահսկում.
  - 4) համայնքի աշխատակազմի համայնքային բային կազմակերպությունների գործունեության, ներառյալ՝ դրանից ստացված արդյունքների և աշխատուների վրա ազդեցության մշակում (մոնիթորինգ) և գնահատում.
  - 5) համայնքի բյուջեի կազմում, ըննարկում, կատարում և վերահսկում.
  - 6) համայնքային ծառայությունների մատուցումը բարելավելու վերաբերյալ ըննարկումների և համայնքային ակտանունը որոշումների նախազգծերի կազմում և ներկայացում.
  - 7) տեղական հարկերի, առուրբերի, վճարների դրույթաշահերի, համայնքային ծառայությունների մատուցման գիմաց զանազան վճարների ափերի, դրանց հավաքագրման առկա խնդիրների և բաղադրականության վերաբերյալ առ պահանջմանը.
  - 8) տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության գործընթացների վերաբերյալ առ պահանջմանը.

15. Համայնքի ղեկավարը համայնքի ավագանու անդամներին՝ քաղաքացիներին, մասնավոր հատվածի ներկայացիներին, ակտիվ բնակիչներին իրազեկում և (կամ) ներգրավում է համայնքի տարածքում կազմակերպող ուսուցման և վերապատրաստման ծրագրերում՝ տեղական ինքնակառավարման քայլակիչների մասնակցության բնագավառում նրանց գիտելիքները հարստացնելու և հմտությունները զարգացնելու նպատակով։

16. Համայնքի ղեկավարն ապահովում է ընդունված Մասնակցության կարգի իրազեկումը համայնքում առկա բոլոր շահագրգիռ կողմերին, այդ բավում այն բնակիչներին, որոնք ունեն կարդալու, գրելու, շարժվելու կամ այլ դժվարություններ, տնային տնտեսութիւններին և սոցիալական այլ խմբերին պատկանող մարդկանց։

17. Բնակիչների մասնակցության բնագավառում կարենություն է քաղաքացիների մարտկում և քաղաքացիների մասնակցության մասնակցում կարենությունը։

18. Տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության բնագավառում շահագրգիռ բաղադրական հասարակության և մասնավոր հատվածի կազմակերպությունների և ոչ ֆորմալ խմբերի շրջանում։

1) Ժանոքանում են սույն կարգի հետ և լայնորեն տարածում այն համայնքի բնակիչների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի կազմակերպությունների և ոչ ֆորմալ խմբերի շրջանում։

2) Մասնակցություն տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից կազմակերպվող և անցկացվող հանրային բնակչության երիտարարություններին, հանդիպություններին, ժամաներին, հարցումներին, հանրային միջոցառումներին և բնակիչների մասնակցության այլ ձևերին։

3) Շահագրգովածություն և ակտիվություն են հանդես բերում համայնքում տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության սույն Մասնակցության կարգի ներդրման և կիրառման գործում։

4) Եղբակացություններ և առաջարկություններ են ներկայացնելու մասնակությունների կազմական ինքնակառավարման բնագավառում և նախաձեռնությունների և նախազգերի վերաբերյալ։

19. Համայնքի մասնակցային կառավարման գործընթացի անբաժանելի մաս են կազմում համայնքի բնակիչները։

20. Համայնքի մասնակցային կառավարման գործընթացներում համայնքի բնակիչների կամ նրանց խմբերի մասնակցություններ կարող են լինել հետևյալ ուղղությունուներում։

1) Մասնակցություն տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից կազմակերպվող և անցկացվող հանրային բնակչության երիտարարություններին, հանդիպություններին, ժամաներին, հարցումներին, հանրային միջոցառումներին և բնակիչների մասնակցության այլ ձևերին։

2) Ներգրավվածություն տեղական ինքնակառավարման բնակիչների մասնակցության բնագավառում խորհրդական կազմական մարմինների, հանձնաժողովների, խորհուրդների, (խորհրդատվական) մարմինների, հանձնաժողովների, խորհուրդների։

ֆոկուս խմբերի, ֆորմալ և ոչ ֆորմալ խմբերի ձևավանդները.

- 3) հ ան ք այ ի ն շ ահ ե թ ի պաշ տպանու թ յ ու ն .
4) հ ամ ատե ղ աշ խատան ք .
5) փո ր ձ ազ ի տակ ան աշ խատան ք .
6) հ ե տադ ար ձ կ ապ հ ամ այ ն ք այ ի ն ծ առ այ ու թ յ ու ն ն ե թ ի մ ատու ց մ ան ո ր պ ակ ի ն մ ատչ ե լ ի ու թ յ ան ք ար ե լ ավ մ ան աշ խատան ք ն ե ր ու մ :

III.Եղական ինքնակառավարմանը բնակիչների
մասնակցության ձևերը և իրավական մասնիշութը

21. Տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցությունը իրականացվում է երկու եղանակով՝ պասիվ և ակտիվ։ Տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության պասիվ ձևերից են բնակիչների ծանուցումը, իրազեկումը և (կամ) կրթումը։ Տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչներին ծանուցումը և իրազեկումը կարգավորվում է «Տեղական ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով, այլ Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով և սույն կարգով։ Տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության ակտիվ ձևերից են բնակիչների ներգրավումը համար նրի կառավարման և զարգացման, տեղական ինքնակառավարման մարմինների որոշումների կայացման գործընթացներում՝ հնարավորություն տալով բնակիչներին ներգրավելու դրանց վրա, բնակիչների կարծիքի հարցումը և բնակիչներից տեղեկատվության համար։

22. Սասնակցության առաջին ձևերին են՝ տեղեկացման (իրավելիման) և կրթության ձևերը:

23. Մասնակցության այս ձևերն օգտագործելի իս բնակիչների կարծիքը ներկայացնելու ուղղությունը կաղաքաբներներն իմանալու անհրաժեշտությունն է զի զարգվում, հետևաբար դրանց օգտագործման հատուկ կառուցակարգերն ընթացակարգերն են սահմանվում:

24. Բնակիչների տեղեկացման և կրթության ձեռքբարձր դասվում.

- 1) հանրային տեղեկատվությունը, այդքանում՝
ա. հայտաբառությունները տեղական զանգվածային լրատվության
միջոցներով,
բ. տեղեկատվություն տեղական ինքնակառավարման մարմինների
կողմից համայնքի տարածքում ծրագրվող տարրերից
միջոցառումների մասին,
գ. համայնքի ավագանունիստերի ուղիղ հեռարձակումը, ինչպես
և անդրանից տեսագրության ցուցադրումը բնակիչներին ավելի
հարմար ժամերի,
դ. ռադիոհեռուստատեսային ծրագրերի հեռարձակումը, որոնք
ներկայացնում են տեղական ինքնակառավարման մարմինների
գործունեության վերաբերյալ մեկնաբանությունները,
ե. տեղական տպագիրների կատալոգնային մասնությունը.
2) հանրային գեկույցները և հաշվետվությունները.

3) տեղեկատվական կենտրոնները, «մեկ պատուհանի» սկզբունքով
բնդունարանները.

4) կրթական (ուսուցման, վերապատրաստման և այլ) ծրագրերը.

5) ընդունելությունները և «բացդոների» ծրագրերը.

6) և այլն:

25. Տեղական զանգվածային լրատվության միջոցների առկայության
դեպքում, զանգվածային լրատվության միջոցները կարող են
հրավիրվել ավագանունիստերը և ուսարանելու համար:

26. Մասնակիցության հաջորդ ձեռքն են՝ ներգրավման և
ներգործության ձեռքը: Դրանք իրականացվում են հետևյալ
միջոցառումների անցկացման միջոցով:

1) հանրային բաց լսումների (կամ) քննարկումների կազմակերպում
և անցկացում.

2) հանրային ժողովների և շահագրգիռ անձանց հետ հանդիպումներ
կազմակերպում.

3) հարցումների կազմակերպում և անցկացում.

4) ֆոկուս խմբերի ձեռավորմամբ.

5) խորհրդակցական մարմինների աշխատանքներում ներգրավմամբ.

6) համայնքային ֆորմալ և ոչ ֆորմալ խմբերի ձեռավորմամբ.

7) համայնքային ավագանունիստի օրակարգում հարց ընդգրկելու
բնակիչների նախաձեռնության իրավունքի իրագործմամբ.

8) տեղական զանգվածային լրատվության միջոցների կիրառմամբ.

9) էլեկտրոնային և համացանցային միջոցների կիրառմամբ:

27. Հանրային բաց լսումները և (կամ) քննարկումները
կազմակերպում են համայնքի համար առավել կարեռություն ունեցող
հարցերի և իրավական ակտերի նախագծերի (զլիավոր հատակագիծ,
զոտիավորման և հողօգտագործման սխեմաներ, զարգացման
ուղղակի արություններ, ծրագրեր, բյուջեներ և այլն) պաշտոնական
մթնոլորտում (ֆորմալ եղանակով) քննարկման նպատակով:

28. Հանրային ժողովները և շահագրգիռ անձանց հետ հանդիպումները
կազմակերպում են համայնքային որեւէ հարցի կամ իրավական ակտի
նախագծի վերաբերյալ հանրային կամ մասնակիցների կանխորոշված
շրջակա տեսակետների և կարծիքների արտահայտման համար
հնարավորություն ունեղծելու նպատակով: Դրանք կազմակերպում և
անցեն կացվում ոչ պաշտոնական մթնոլորտում (ոչ ֆորմալ եղանակով):

29. Հանրային բաց լսումների և (կամ) քննարկումների, ժողովների և
շահագրգիռ անձանց հետ հանդիպումների կազմակերպման և անցկացման
ընթացակարգերի ժամանակակից սահմանվում են համայնքի ավագանուն
որոշմամբ հաստատված «Համայնքում հանրային բաց լսումների և (կամ)
քննարկումների կազմակերպման և անցկացման կարգով»:

30. Հարցումներն անց են կացվում համայնքային որեւէ հարցի կամ
իրավական ակտի նախագծի վերաբերյալ բնակիչների կարծիքները և
տեսակետները պարզեցնելու նպատակով: Հարցումներին կարող են
ներդրավկել համայնքի բոլոր բնակիչները կամ նրանց որոշակի
խմբերը:

31. Հարցումները կարող են նախաձեռնել համայնքի տեղական
ինքնակառավարման մարմինները, քաղաքացիական հասարակության կամ
մասնավոր հատվածի կազմակերպությունները:

32. Տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից նախաձեռնվող հարցումները՝ կազմակերպվում և անցկացվում են հետևյալ ընթացակարգությամբ:

1) Նախապես մշակվում է հարցման ենթակա հարցի կամ նախազծի վերաբերյալ հարցաշար՝ կազմված պարզ և հստակ ձևակերպված հարցերից:

2) Հարցումները կարող են անցկացվել կամ հեռախոսազնությամբ բնակիչների բնակարաններ այցելություններով, կամ ֆուստով (ներառյալ էլեկտրոնային), կամ բջջային հեռախոսաների կարճ հաղորդագրություններով, կամ այլ միջոցներով:

3) Համայնքի պաշտոնական համացանցային կայքի առկայության դեպքում, հարցումները կարող են անցկացվել առցանց /online/ ռեժիմով՝ կայքում տեղադրելով նախօրոք պատրաստված հարցաշարը: Հարցումները կարող են անցկացվել նաև համացանցային սոցիալական հարթակներում տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից ստեղծված խմբերում և էջերում կամ համացանցային և ծրագրային այլ միջոցներով, եթե այդպիսիք առկա են:

4) Հարցումներն անցկացնող խումբը վերլուծում և ամփոփում է հարցումների արդյունքները, դրանց վերաբերյալ պատրաստում է զեկույց և ներկայացնում համայնքի դեկազարին:

5) Համայնքի դեկազարը՝ ծանոթանալով հարցումների վերաբերյալ զեկույցին՝ հրապարակում է այն, ներկայացնում է համայնքի ավագանության արկանը և, անհրաժեշտության դեպքում, որոշման կայացմանը:

33. Համայնքի դեկազարը հարցումների կազմակերպումը և անցկացնումը կարող է պատվիրակել նման գործունեության փորձություն և առաջնադիր պահապահ ինքանի առաջնական հասարակության կամ մասնավոր հատվածի որի է կազմակերպությանը կամ խմբին: Այդ դեպքում հարցում անցկացնող կազմակերպությունը կամ խումբը ինքն է պատրաստում հարցաշարը՝ համաձայն նեցնելով համայնքի դեկազարի հետ, անցկացնում է հարցումները, վերլուծում և ամփոփում է դրանց արդյունքները, դրանց վերաբերյալ պատրաստում է զեկույց և ներկայացնում համայնքի դեկազարին:

34. Նույն հարցի վերաբերյալ պարբերաբար (յուրաքանչյուր երկու կամ երեք տարին մեկ անգամ) կարող են անցկացվել հարցումներ, որոնց նպատակն է զնահատել բնակիչների կարծիքների և վերաբերմունքի փոփոխությունները, ինչպես նաև պարզել, թե նմանատիպ հարցումների միջանկյալ մարմանական առաջնական կազմակերպությունը տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից ձեռնարկված միջոցառումներն ինչպես ներկայակերպված առաջնական կազմակերպությունների վերաբերյալ պարբերաբար կազմությունը անցկացնում է պարբերաբար կազմակերպությունը:

35. Ֆոկուս խումբը կարող է ձեռավորվել տեղական ինքնակառավարման մարմինների որևէ նախազծի կամ նախաձեռնության նկատմամբ համայնքի բնակիչների «լուս մեծամասնության» վերաբերմունքը պարզելու և բնակիչների «լուս մեծամասնության» վերաբերմունքը կարող են մոտավոր զնահատելու նպատակով: Ֆոկուս խմբի անդամները կարող են մերկայացնել համայնքը կամ համայնքի կազմում ընդգրկված բնակավայրերը կամ բաղամասը՝ որպես տարբեր տեսակետների կրողներ: Ֆուրաքանչյուր ֆոկուս խմբում կարող են ընդգրկվել 5-12 մարդ:

Ֆոկուս խմբերի աշխատանքներին աջակցում է համայնքի ղեկավարի կողմից նշանակված ներկայացնելու կամ հրավիրված խորհրդատուն (փոքրացնելը):

36. Հանդիպումներ կարող են անցկացվել տարբեր ֆոկուսի խմբերի հետ ի պատճենական կարծիքը ներ ստանալու նպատակով,

37. Ֆոկուսի խմբի հանդիպումներն անգացվում են հետևյալ
բնագագարով:

1) հանդիպումները կազմակերպվում և անցկացվում են տեղական ինքնակառակարման մարմինների նստավայրում կամ համայնքի գանկացած աջակցությամբ:

2) յուրաքանչյուր ֆոկուս խմբի հանդիպման ժամանակ ներկայ ացուցիչը կամ խորհրդատուն հարցեր է տալիս խմբի անդամներին տեղական ինքնակտության մարման մարմինների նախագծի կամ նախաձեռնության վերաբերյալ:

3) Ներկայ ացուցչի կամ խորհրդատուի կամ նրա օգնականի կողմից խմբի անդամների կարծիքները և պատասխանները մանրամասն զրի են առնվազաւմ կամ ձայնագում են առողջություն կրիչների վրա.

4) Ա ե ր կ ա յ ա ց ո ւ ց ի չ ը կ ա մ խ ո ր կ ի ր դ ա տ ո ւ ն հ ե տ ա զ ա յ ո ւ մ վ ե ր լ ո ւ ծ ո ւ մ և ա մ փ ո փ ո ւ մ է ֆ ո կ ո ւ ս , խ մ բ ե ր ի ա ն դ ա մ ն ե ր ի պ ա տ ա ս ի ա ն ն ե ր ը , պ ա տ ր ա ս տ ո ւ մ է , զ ե կ ո ւ յ ց դ ր ա ն ց ի ց ս տ ա ց վ ա ծ ա ր դ յ ո ւ ն ք ն ե ր ի և ի ր ե զ ր ա կ ա ց ո ւ թ յ ո ւ ն ն ե ր ի ո ւ ա ռ ա շ ա ր կ ո ւ թ յ ո ւ ն ն ե ր ի վ ե ր ա բ ե ր յ ա լ և ն ե ր կ ա յ ա ց ո ւ մ հ ա մ ա յ ն ը կ ե կ ա վ ա ր ի ն :

38. Ֆոկուս խմբի ներկայացուցչի կամ խորհրդատուի զեկույցը տևղական ինքնակառավարման մարմինների համար կարող է հիմք հանդիսանալ համայնքայի ինքորակի քաղաքականության մշակման, ուղղունման և իրազործման համար:

40. Համայնքի ղեկավարին կից խորհրդական մարմինների ձևավորման և գործունեության ընթացակարգերը և ժամկետները սահմանվում են համայնքի ավագանուորությամբ հաստատված «Համայնքի ղեկավարին կից խորհրդական մարմինների ձևավորման և գործունեության կազմով»:

1) համայնքային ուժ ֆորմալ խմբերին կարող են անդամակցել համայնքին (քաղամասի, տարածքի, բնակավայրի) շահագրգիռ բոլոր բնակիչները, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի ներեկալ ազնւցիչները.

2) համայնքային յուրաքանչյուրը ոչ ֆորմալ խումբ իր կազմից որոշակի ժամկետով կարող է ընտրել դեկավար և (կամ) ներկայացնել ականա մաքսին, որոնք իրավասու են ներկայացնելու համայնքային առաջական ինքնականավարման մաքսինների, այնպես ինչ առաջական առաջական ինքնականավարման մաքսինների, այնպես էլ այլ մաքսինների հետ հարաբերություններու մ.

3) Տեղական ինքնակտուավարման մարմինները օժանդակություն են ցուցաբերում համայնքային ոչ ֆորմալ խմբերին՝ մարդկային, տէսնի հետեւան, տէղեկատվական և այլ ռեսուրսների տեսարկությամբ.

4) համայնքային ոչ ֆորմալ խմբերը կարող են լուծարվել, եթե համայնքային տվյալ խնդիրը լուծվում է կամ կորցնում իր արդի հականությունն ու հետաքրքրությունը:

43. Համայնքի ավագանու նիստի օրակարգում հարց բնդգրելու նախաձեռնությամբ կարող է հանդես համայնքում հաշվառված, տասնվեց տարին յրացած անձանց ոչ պակաս, քան 1 տոկոսը՝ տասը հազարից ավելի բնակիչ ունեցող համայնքներում, 2 տոկոսը՝ հազարից մինչև տասը բնակիչ ունեցող համայնքներում, և 4 տոկոսը՝ մինչև հազար բնակիչ ունեցող համայնքներում:

44. Համալ նըի ավագ անուն նիստի օրակարգում հարց բնդգրիելու նախաձեռնության համար անհրաժեշտ է ձեւավորել համալ նըի առնվազն 5 քնակից ներից կազմված նախաձեռնող խումբ (այսուհետ՝ նախաձեռնող խումբ):

45. Նախաձեռնող խումբը կազմակերպում և իրականացնում է համայնքի՝ նախաձեռնությանը կողմ բնակիչներից ստորագրահավաք՝ առնվազն սույն կարգի 43-րդ կետով սահմանված քանակով, հավաքելով լուրացանցուր ստորագրողի անունը, ազգանունը, ծննդյան ամսաթիվը, հաշվառման հասցեն, անձնագրի համարը և ստորագրությունը:

46. Նախաձեռնող խումբը կազմում և համայնքի ղեկավարին ներկայ ացնում է ավագանու նիստի օրակարգում հարգ բնդգրելու նախաձեռնության դիմում (հանրագիր, խնդրագիր, միջնորդագիր)՝ ստորագրված իր բոլոր անդամների կողմից, որին կից ներկայ ացնում է նաև:

1) համայնքի ավագանու նիստի օրակարգումը ընդունելի իք հարցի բռնպանդակությունը.

- 2) նախաձեռնությանը կողմքից բնակիչներից ստորագրահավաքի ուղարկած պաշտոնաթերթիկը.
- 3) համայնքի ավագանությունը մասնակիցներից ստորագրումները և իրականացման անհրաժեշտության հիմնավորումները և իրականացման ֆինանսական ծախսների նախահաջիկը (այս փաստաթղթերը կազմելու համար նախաձեռնությունը խումբը կարող է դիմել և ստանալ համայնքի ավագանությունը աշխատակազմի քարտուղարի և ֆինանսական պաշտոնաթար անձի մասնագիտական խորհրդատվությունները).
- 4) իր անդամների անունը, ազգանունը, ծննդյան ամսաթիվը, հաշվառման հասցեն, աշխատանքի վայրը, գրադեգրած պաշտոնը, անձնագրային ներքը, հեռախոսահամարը և էլեկտրոնային փոստի հասցեն (նախաձեռնությունը խմբի անդամների անձնական տվյալների ձեռաշխատային նմուշը ևս սահմանված է հավելված 1-ում):

47. Նախաձեռնությունը իմբիդիմումն ստանալու օրվանից Յաշխատանքային օրվաընթացքում համայնքի դեկավարը ստուգում է այդ դիմումի և դրան կից ներկայ ազգած փաստաթղթերի համապատասխանությունը սույն կարգի դրույթըներին, ստորագրահավաքի օրինականությունը ու արժանահավատությունը և դրանց կցումը է իր գրավորեցրակացնությունը ներկայ ազգած նախաձեռնության վերաբերյալ:

48. Համայնքի բնակիչների (ինքնամս նախաձեռնությունը խմբի) նախաձեռնությունը համայնքի դեկավարի կողմից պարտադիր կարգով ներկայ ազգում և բննարկվում է ավագանությունում ոչ ուշ, քան համայնքի դեկավարի կողմից դրա ստանալուց հետո՝ մեկ ամսվար ներացընթաց:

49. Բնակիչների նախաձեռնությունը ավագանությունը նիստում ներկայ ազգում է նախաձեռնությունը խմբի կողմից ընտրված ներկայ ազգել և օրենքով սահմանված կարգով ընդգրկվել ավագանությունիստի օրակարգում՝ դրա հերթական (նաև առաջին) բննարկումից առնվազն վեց ամիս հետո:

50. Նույն նախաձեռնությունը ավագանությունը կարող է կրկին ներկայ ազգել և օրենքով սահմանված կարգով ընդգրկվել ավագանությունիստի օրակարգում՝ դրա հերթական (նաև առաջին) բննարկումից առնվազն վեց ամիս հետո:

51. Տեղական ինքնակառավարման մարմինները համայնքում առկա տեղական գանգվածային լրատվության միջոցները (տպագիր մամուլ, մալուխային, քվային և լուսապատճենային ուղղություններում առաջին և այլն) կարող են օգտագործել ինչպես հանրային տեղակառավարման լրատվություններում, այնպես էլ տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչներին ներգրավելու նպատակով:

52. Բնակիչները կարող են տեղական գանգվածային լրատվության միջոցներում ահազանգերի, հաղորդագրությունների, ելույթների և այլ ձեռքով ներկայ ազնել համայնքի այս կամ այն խնդրի վերաբերյալ իրենց դիրքորոշումը, մտագնությունները, տեսակետները և առաջարկությունները, որոնք ուղղված են ամբողջ համայնքին, այդ թվում՝ տեղական իշխանություններին:

53. Տեղական գանգվածային լրատվության միջոցների կիրառումը հատկապես արդյունավետ է բնակիչների հետուղիղ կապ ապահովելու և

նպատակներով։ Համայնքային ֆորմալ և ոչ ֆորմալ խմբերը ստեղծվում են հանդես են գալիս հատկապես համայնքային ծրագրերի մշակման ու կառավարման, համայնքային ծառայությունների մատուցման գործընթացներում բնակչության մասնակցությունն ապահովելու և գործընթացների խնդիրները տեղական ինքնական ինքնակառավարման մարմիններին հասանելի իդարձնելու նպատակով։

42. Համայնքային ոչ ֆորմալ խմբերը ստեղծվում և գործում են հետևյալ ընթացակարգով։

1) համայնքային ոչ ֆորմալ խմբերին կարող են անդամակցել համայնքի (քաղաքացի, տարածքի, բնակավայրի) շահագրգիռ բոլոր բնակչության մարմին, որոնք իրավասություն են ներկայացնելու համար ազգական ինքնակառավարման մարմինների, այնպես որ կայսերական մարմինների հետ հարաբերություններում են ենթակառավարման օժանդակություն ունենալու համար։

2) համայնքային յուրաքանչյուր ոչ ֆորմալ խումբի կազմից որոշակի ժամկետով կարող է ընտրել ղեկավար և (կամ) ներակայացնելու ական մարմին, որոնք իրավասություն են ներկայացնելու համար ինչպես տեղական ինքնակառավարման մարմինների, այնպես էլ այլ մարմինների հետ հարաբերություններում։

3) Տեղական ինքնակառավարման մարմինները օժանդակություն ունեն են ցուցաբերում համայնքային ոչ ֆորմալ խմբերին՝ մարդկային, տեխնիկական, տեղեկատվական և այլ ռեսուրսների տեսքով։

4) համայնքային ոչ ֆորմալ խմբերը կարող են լուծարվել, եթե համայնքային տվյալ խնդիրը լուծվում է կամ կորցնում իր արդիականությունն ու հետաքրքրությունը։

43. Համայնքի ավագանության նիստի օրակարգում հարց ընդգրկելու նախաձեռնությամբ, կարող է հանդես համայնքում հաշվառված, տասնվեց տարին յուրաքանչյուր անգամ ոչ պահանջանական պահանջանական անգամ ուղարկություն համայնքում, 2 տոկոսությամբ հազարից մինչև տասնամբ բնակչություն համայնքում, և 4 տոկոսություն մինչև հազար բնակչություն համայնքում։

44. Համայնքի ավագանության նիստի օրակարգում հարց ընդգրկելու նախաձեռնության համար անհրաժեշտ է ձեռավորել համայնքի առնվազն 5 բնակչությունը ներկայացնելու համար անհրաժեշտ լիումը (այսուհետ նախաձեռնության լիումը):

45. Նախաձեռնության լիումը կազմակերպում և իրականացնում է համայնքի նախաձեռնությանը կողմէ բնակչություններից ստորագրահավաք առնվազն սույն կարգի 43-րդ կետով սահմանված քանակով, հավաքելով յուրաքանչյուր ստորագրողի անունը, ազգանունը, ծննդյան ամսաթիվը, հաշվառման հասցեն, անձնագրի համարը և ստորագրությունը։

46. Նախաձեռնության լիումը կազմում և համայնքի ղեկավարին ներկայացնում է ավագանության նիստի օրակարգում հարց ընդգրկելու նախաձեռնության դիմում՝ (հանրագիր, խնդրագիր, միջնորդագիր) ստորագրված իր բոլոր անդամների կողմից, որին կից ներկայացնում է նաև։

1) համայնքի ավագանության նիստի օրակարգում ընդգրկվելիք հարցի բովանդակությունը։

- 2) Նախաձեռնությանը կողմքին բնակիչներից ստորագրահավաքի ու բազմածպաշտոնաթերթիկը.
- 3) համայնքի ավագանությունում մասն նախագիծը, դրա ընդունման անհրաժեշտության հիմնավորումները և իրականացման ֆինանսահամար ծախսերի նախահաշիվը (այս փաստաթղթերը կազմելու համար նախաձեռնող խումբը կարող է դիմել և ստանալ համայնքի աշխատակազմի քարտուղարի և ֆինանսահամար պաշտոնատար անձի մասնագիտական խորհրդատվությունները).
- 4) իր անդամների անուններ, ազգանուններ, ծննդյան ամսաթիվը, հաշվառման հասցեն, աշխատանքի վայրը, գրադեցրած պաշտոնը, անձնագրային տվյալները, հեռախոսահամարը և էլեկտրոնային փոստի հասցեն (նախաձեռնող խմբի անդամների անձնական տվյալների ձեռաշխատային նմուշը ևս սահմանված է հավելված 1-ում):

47. Նախաձեռնող խմբի դիմումն ստանալու օրվանից Յաջիածանքային օրվաընթացքում համայնքի դեկավարը ստուգում է այդ դիմումի և դրան կից ներկայացված փաստաթղթերի համապատասխանությունը սույն կարգի դրույթներին, ստորագրահավաքի օրինականությունն ու արժանահավատությունը. և դրանց կցումն է իր գրավոր եզրակացությունների աջակայտությունը. և դրանց կցումն է իր գրավոր եզրակացությունների աջակայտությունը:

48. Համայնքի բնակիչների (ինքնամս նախաձեռնող խմբի) նախաձեռնություններ համայնքի դեկավարի կողմից պարտադիր կարգով ներկայացվում և բննարկվում է ավագանությունում ոչ ուշ, քան համայնքի դեկավարի կողմից դրա ստանալուց հետո՝ մեկ ամսվաընթացքում:

49. Բնակիչների նախաձեռնություններ ավագանությունում ներկայացնում, և նախաձեռնող խմբի կողմից ընտրված ներկայացնությունը որպես հեղինակ, իսկ դրա բննարկման կարգը սահմանվում է ավագանությունունական արգով:

50. Նույն նախաձեռնություններ ավագանություններ ավագանությունում կարող է կրկին ներկայացվել և օրենքով սահմանված կարգով ընդգրկվել ավագանությունում իսկ օրակարգությունը դրա հերթական (նաև առաջին) բննարկումից առնվազն վեց ամիս հետո:

51. Տեղական ինքնակառավարման մարմինները համայնքում առկա տեղական գանգվածային լրատվության միջոցները (տպագիր մամուլ, մալուխային, թվային և (կամ) անալոգային հեռուստատեսություն, ռադիոն և այլն) կարող են օգտագործել ինչպես հանրային տեղեկատվություններ, այնպես էլ տեղական ինքնակառավարման բնակիչներին ներգրավելու նպատակով:

52. Բնակիչները կարող են տեղական գանգվածային ինքնակառավարման միջոցներում ահազանգերի, հաղորդագրությունների, հայտարարությունների, հողվածների, ելույթների և այլ ձեռքով ներկայացնել համայնքի այս կամ այն խնդրի վերաբերյալ իրենց դիրքորոշումը, մտագործությունները, տեսակետները և առաջարկությունները, որոնք ուղղված են ամբողջ համայնքին, այդ բարությունների տեղական իշխանություններին:

53. Տեղական գանգվածային ինքնակառավարման միջոցների կիրառումը հատկապես արդյունավետ է բնակիչների հետուղիղ կապ ապահովելու և

նը անց երկխոսության մեջ ներգրավելու համար։ Զանգվածային ինքնառաջակա պատվությունը անդամակիցների կողմէն առաջարկվություն է առաջանալու համար։

- 1) «հյուրընկալ վող» բորշոուները, բազմաբնույթ բնանարկուսնարք, համայնքի ղեկավարի և (կամ) ավագանու անդամների կողմից տրվող մամլո ասուլիսները.

2) ուղիղ եթերով հեռարձակվող հարցազրույցները և բազմապիսի հաղորդումները, որոնց ժամանակ բնակիչները հնարակորություն ունեն հեռախոսազանգերով կամ այլ միջոցներով անմիջապես հարցեր ուղարկելու տվյալ միջոցանմանը հրավիրված տեղական ուղղելու առաջանակ անդել տվյալ մարմիններին, համայնքի աշխատակազմի, ինքնակառավարման մարմիններին, համայնքի աշխատակազմի, համայնքային կազմակերպությունների պաշտոնական անձանց, համայնքային կազմակերպությունների պաշտոնական անձանց, փորձագետներին և միջոցանման այլ մասնակիցներին:

54. Համայնքը իր պաշտոնական էլեկտրոնային փոստով մշտական էլեկտրոնային հաղորդակցություններում պահպանվում է բնակիչների հետ:

56. Համակարգչային ինքանամացային ինտելեկտուալ կիրառութեան կատարվութեան մէջ հետևյալ այլ ընթացակարգ պահանջարկ է:

- 1) համայնքի ղեկավարը նախաձեռնում է համայնքի պաշտոնական համացանցային կայքի, համացանցային որևէ սոցիալական կայքում խմբի կամ էջի կամ համացանցային և էլեկտրոնային որևէ միջոցի պատրաստման աշխատանքները.

2) համայնքի պաշտոնական համացանցային կայքը և համացանցային միջոցները սպասարկող համայնքի աշխատակազմի այլ մասնագետները սպասարկող համայնքի աշխատակազմի համապատասխան մասնագետը՝ համաձայնեցնելով համայնքի աշխատակազմի ղեկավարի հետ, տեղադրում է տեղական ինքնակառավարման մարմինների գործունեության վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվությունը.

3) համայնքի պաշտոնական համացանցային կայքի, տարբեր համացանցային սոցիալական հարթակներում տեղական համացանցային կայքի առավարման մարմինների կողմից ստեղծված համացանցային խմբերի և էջերի առկայության դեպքում, համայնքի աշխատակազմը կարող է առցանց /online/ ռեժիմով պատասխանել բնակիչներին հոգողացներին, իրականացնել հարցումներ, համայնքային բաց հարցերին, իրականացնել հարցումներ, համայնքային բաց հարցերին (կամ) բնակիումներ և բնակիչների մասնակցության այլ ձևեր։

57. Համայնքի պաշտոնական համացանցային կայքի առկայության

- 3) ավագանու նիստերի քննարկմանը ներկայաց ազգող բոլոր նախագծերը
4) համայնքի վերաբերյալ կատարված
5) քարմաց վողօրացույց, որտեղ ներկայաց վում են օրենսդրության հետ կապված վերջնաժամկետները (օրինակ, տեղական հարկերի տուրքերի և վճարների վճարման) և համայնքային կարևորմիջոցառումների ժամանակացույցը.
6) այլ տեղեկատվություն՝ բատ հայեցողության և նպատակահարմարության:

IV. ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՊՈՎԱՎԱՐՄԱՆ ՔՆԱԿԻՉՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿԱԳՈՒԹՅԱՆ ՃԵԿԻ ԸՆԹՐՈՒԹՅՈՒՆԸ և ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԸ

58. ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՊՈՎԱՎԱՐՄԱՆ ՔՆԱԿԻՉՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿԱԳՈՒԹՅԱՆ ՃԵԿԻ (եղանակի) ընտրությունը կախված է նրանից, թե տեղական ինքնակառակարման մարմիններին ինչ նպատակներ են հետապնդում: Ինքնակառակարման մարմիններին ինչ նպատակներ են հետապնդում: Բնակիչների մասնակցության ձևերի կիրառման նպատակներից են՝

- 1) տեղեկացնել քնակիչներին տեղական ինքնակառակարման մարմինների գործունեության մասին, որպեսզի նրանք մասնակցեն տեղական ինքնակառակարման մարմինների որոշումների կայացման գործընթացներին և կամ իրազեկ լինեն համայնքի կառակարման և զարգացման գործընթացներին.
- 2) կրթել քնակիչներին, որպեսզի նրանք ավելի խելամտորեն վերաբերվեն տեղական ինքնակառակարման մարմինների և ախածեռնություններին և կարողանան գնահատել համայնքային խնդիրների լուծման այլ ընտրանքների առավելություններն ու քերությունները.
- 3) հայցել տեղեկատվություն քնակիչներից, որպեսզի ընդունվի տեղական ինքնակառակարման մարմինների տեղեկատվության աղբյուրների շրջանակը.
- 4) խորհրդակցել քնակիչների հետ, որպեսզի պարզվի նրանց կարծիքը տեղական ինքնակառակարման մարմինների և որ նախածեռնությունների վերաբերյալ.
- 5) ներգրավել քնակիչներին համայնքայի պլանավորման և քննութեավարման գործընթացներում՝ նրանց մասնակցությունը համայնքայի ապագա տեսլականների, ուղղմանը ապահովելու նպատակով:
- 6) ապահովել հետադարձ կապ քնակիչների հետ, որպեսզի պարզվի տեղական ինքնակառակարման մարմինների սոցիալական ազգայի առաջնական գործունեությունները և ազգայի առաջնական գործունեությունները ապահովական պահպանությունը և ապահովությունը ապահովելու նպատակով:
- 7) ներգրավել քնակիչներին տեղական ինքնական ինքնակառակարման մարմինների որոշումների կայացման գործընթացությունները և ապահովելով նրանց ուղղակի մասնակցությունը ինքնակառակարման մարմինների ուղղական գործընթացությունը տարբերակացնելով:

խորենակցական մարմիններում, հանձնաժողովներում,
աշխատանքային խմբերում և այլն:

59. Տեղական խորենակցական պնակիչների մասնակցության ձևի
ընտրությունը սահմանում է համայնքի դեկավարը:

60. Համայնքի ընակիչները, համայնքում գործող քաղաքացիական
հասարակության և մասնավոր հատվածի կազմակերպությունների, ոչ
ֆորմալ խմբերի ներկայացուցիչները կարող են առարկություններ և
առաջարկություններ ներկայացնել համայնքի դեկավարին՝ տեղական
առաջարկության որևէ հարցի կամ իրավական ակտի նախագծի, բնակիչների
մասնակցության ձևի ընտրության վերաբերյալ:

61. Համայնքի դեկավարը ծանօթանալով տեղական
ինքնակցական պնակիչների մասնակցության ձևի ընտրության
վերաբերյալ ստացված զրավոր առարկությանը կամ առաջարկությանը, Յ
զերաբերյալ ստացված զրավոր առարկությանը կամ առաջարկությանը, Յ
աշխատանքային օրվա ընթացքում պատասխանում է առարկություն կամ
առաջարկություն ին ներկայացնողին՝ իր կողմից դրա ընդունվելու կամ
չընդունվելու մասին:

62. Առարկություններ կամ առաջարկությունները չընդունվելու դեպքում,
համայնքի դեկավարը առարկություններ կամ առաջարկություններ
ներկայացնողին ներկայացնում է նաև չընդունման հիմնավորումը:

V. Մասնակցության կարգում փոփոխությունների և (կամ) լրացումների կատարումը, դրա գործողության դադարումը

63. Սույն կարգը վերանայվում է տեղական ինքնակցական պնակավարմանը
բնակիչների մասնակցությանը բնագավառում Հայատանի
Հանրապետության օրենսդրությունում կատարված է ական
փոփոխությունների և (կամ) լրացումների, մասնակցության նոր ձևեր
կիրառելու անհրաժեշտության դեպքում: Մասնակցության կարգի մեջ
կատարելու անհրաժեշտության դեպքում կատարումը: Մասնակցության կարգի մեջ
փոփոխությունների և (կամ) լրացումների կատարումը, դրա
գործողության դադարեցումը իրավասու է կատարել միայն համայնքի
ավագանին՝ իր համապատասխան որոշմամբ, համայնքի դեկավարի
ներկայացնումը:

Եզրափակիչներություն

64. Սույն կարգը սահմանում է համայնքում տեղական
ինքնակցական պնակիչների մասնակցությանը ընդհանուր
կանոնների ու դրույթները: Համայնքում բնակիչների
մասնակցության կոնկրետ զործընթացները հիմնվում են սույն կարգի
վրա, ինչպես նաև կարող են մշակվել և ընդունվել բնակիչների
մասնակցության կոնկրետ ձևերը կանոնակարգող հատուկ կարգեր,
մասնակցության կոնկրետ ձևերը կանոնակարգող հատուկ կարգեր,
որտեղ մասնամասն կնկարագրեն բնակիչների մասնակցության
որոշակի գործընթացների կառուցակարգերը և ընթացակարգերը:
65. Տեղական ինքնակցական պնակավարմանը բնակիչների մասնակցության
կոնկրետ ձևերը կանոնակարգող հատուկ կարգերի նախագծեր, բացի
տեղական ինքնակցական պնակավարման մարմիններից, կարող են մշակել և
տեղական ինքնակցական պնակավարման մարմինների բնագավառնը և հաստատմանը
տեղական ինքնակցական պնակավարման մարմինների բնագավառը և հաստատմանը
տեղական ինքնակցական պնակավարման մարմինների բնագավառը, բաղադրական ինքնակցական պնակավարմանը

հասարակության եւ մասնավոր հատվածի կազմակերպությունները եւ ոչ
ֆոքմալ խմբերը :